

HZN

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I POSLOVANJA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME U 2017. GODINI

Zagreb, lipanj 2018. godine

Sadržaj

SAŽETAK	4
UVOD	6
1. DJELATNOST HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME	7
2. ČLANOVI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME.....	7
3. TIJELA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME.....	9
3.1 Upravno vijeće.....	9
3.2 Ravnatelj	9
3.3 Stručno vijeće.....	9
4. OPĆI AKTI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME.....	10
5. PRAVILA RADA HRVATSKE NORMIZACIJE.....	10
6. RAD HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME.....	10
6.1 Razvoj ljudskih potencijala	10
6.1.1. Izobrazba službenika HZN-a.....	13
6.2 Prostor za rad.....	13
6.3 Rad tehničkih odbora	14
6.3.1. Rad stručnjaka u međunarodnim i europskim radnim skupinama	15
6.4 Tehnička infrastruktura.....	18
6.5 Hrvatske norme.....	18
6.5.1 Prihvatanje međunarodnih i europskih norma.....	18
6.5.2 Broj hrvatskih norma	19
6.5.3 Tehnička priprema norma	20
6.5.4 Glasovanje o radnim dokumentima europskih i međunarodnih normizacijskih organizacija.....	20
6.5.5 Dostava podataka o prihvaćenim europskim normama i postupak obavješćivanja (notifikacije)	22
6.5.6 Dostavljanje naslova norma na hrvatskome jeziku za Službeni list Europske unije.....	23
6.6 Doprinos normizacije primjeni pravne stečevine koja se odnosi na sigurnost proizvoda	23
6.7 Članstvo i rad u tijelima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju i predstavljanje normizacijskih aktivnosti na nacionalnoj razini	25
6.7.1 Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO, IEC)	25
6.7.2 Europske organizacije za normizaciju (CEN i CENELEC) i Europski institut za telekomunikacijske norme (ETSI)	25
6.7.3 Suradnja s nacionalnim normirnim tijelima drugih država.....	27
6.7.4 Suradnja s drugim tijelima u Republici Hrvatskoj.....	27
6.8 Informatički sustav HZN-a	28
6.9 Normoteka i rad s korisnicima	30

6.10 Kontaktna točka za Codex Alimentarius.....	32
6.11 Informacijska središnjica i postupak obavješćivanja prema WTO/TBT-u.....	32
6.12 Pružanje drugih vrsta usluga.....	32
6.12.1 Dodjela registracijskih brojeva	32
6.12.2 Usluge informiranja	33
6.13 Izdavačka djelatnost.....	33
6.13.1 Objavljivanje hrvatskih norma	33
6.13.2 Službeno glasilo.....	33
6.14 Aktivnosti u promicanju normizacije	34
6.14.1 Predstavljanje Hrvatskog zavoda za norme.....	34
6.14.2 Obilježavanje svjetskog dana norma 2017. godine.....	34
6.15 Marketing i distribucija norma i normativnih dokumenata.....	35
6.15.1 Aktivnosti HZN-a u distribuciji norma i normativnih dokumenata	35
6.15.2 Osiguravanje dostupnosti i prodaja stranih norma	40
6.15.3 Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You	41
6.16 Sustav upravljanja kvalitetom HZN-a	43
7. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE.....	43
7.1. Prihodi.....	44
7.2. Rashodi.....	44

SAŽETAK

Hrvatski zavod za norme (HZN) punopravni je član Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO), Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva (IEC), Europskog odbora za normizaciju (European Committee for Standardization, CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC) te član Europskog instituta za telekomunikacijske norme (ETSI). HZN je tijekom 2017. godine ispunjavao poslove i zadaće nacionalnog norminog tijela te provedbenog tijela Uredbe o europskoj normizaciji br. 1025/2012.

Radom HZN-a upravlja Upravno vijeće HZN-a. Upravno vijeće održalo je tijekom 2017. godine ukupno 7 sjednica. Dana 31. prosinca 2017. godine u HZN-u je bio zaposlen 51 službenik (50 na neodređeno vrijeme i 1 na određeno vrijeme) od toga 34 VSS (1 dr. sc., 3 mr. sc.), 3 VŠS i 14 SSS.

U skladu s obvezama HZN-a koje proizlaze iz članstva u europskim organizacijama za normizaciju, HZN je tijekom 2017. godine sudjelovao u radu tehničkih tijela CEN-a i CENELEC-a te na sastancima Upravnog vijeća CEN-a i redovitim i izvanrednim godišnjim skupštinama CEN-a i CENELEC-a. HZN je redovito glasovao o svim radnim dokumentima CEN/BT-a i CENELEC/BT-a kao i o svim radnim dokumentima CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja te o radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih organizacija u čijem radu HZN aktivno sudjeluje. HZN prati dinamiku razvoja europskih norma te u skladu s tom dinamikom prihvaća europske norme u nacionalni normizacijski sustav u skladu s datumima predviđenim za njihovo prihvaćanje. U normizacijski sustav RH do kraja 2017. godine prihvaćeno više od 99 % europskih norma. Do kraja 2017. godine u hrvatski normizacijski sustav ukupno je prihvaćeno 31892 norme. Tijekom 2017. godine objavljeno je 1895 novih hrvatskih norma, povučeno je 2040, a za javnu je raspravu objavljen 2081 normativni dokument. Katalog hrvatskih norma redovito se osuvremenjuje na internetskoj stranici HZN-a, a podaci o rezultatima nacionalne normizacije redovito se objavljuju i u službenom glasilu HZN-a. Tijekom 2017. godine objavljeno je dvanaest brojeva HZN e-glasila. Tijekom 2017. godine redovito su održavane e-aplikacije HZN-a. U sustav HZNacrti učitano je 1256 nacrti norma, a za pristup se registrirao 101 korisnik. U repozitorij hrvatskih norma pristupilo je više od tri tisuće korisnika koji su izvršili oko 96000 pregleda norma. Tijekom 2017. godine odgovoreno je na više od 400 upita korisnika o normama te je redovito održavan portal za male i srednje poduzetnike na internetskim stranicama HZN-a. Tijekom godine proveden je i redoviti audit sustava upravljanja kvalitetom HZN-a.

HZN je redovito dostavljao Središnjoj upravi CEN-CENELEC-a naslove harmoniziranih europskih norma koje su prihvaćene kao hrvatske norme na hrvatskome jeziku, a koji se objavljuju u Službenom listu Europske komisije. U 2017. godini dostavljeno je oko 450 naslova norma i nacrti norma na hrvatskome jeziku. Na zahtjev ministarstava i drugih državnih upravnih organizacijama Hrvatski zavod za norme je tijekom 2017. godine sudjelovao u pripremi popisa odgovarajućih usklađenih norma koje služe kao potpora za provedbu tehničkog zakonodavstva.

Radi ostvarivanja svojih interesa u vezi s hrvatskom normizacijom, svaka pravna ili fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj može biti član HZN-a. Dana 31. prosinca 2017. godine broj članova HZN-a bio je 309, a od toga 278 pravnih osoba (tvrtke, komore, javne ustanove, fakulteti, tijela državne uprave,..) te 31 fizička osoba (pojedinci ili obrtnici). Svi članovi HZN-a čine Stručno vijeće. Na izvanrednoj sjednici Stručnoga vijeća HZN-a održanoj 16. veljače 2017. godine izabrani su: predsjednica Stručnoga vijeća, predstavnik Stručnoga vijeća u Upravnom vijeću HZN-a te dio članova Savjeta za norme HZN-a.

Za obavljanje poslova hrvatske normizacije i za praćenje međunarodne i europske normizacije u pojedinim užim područjima normizacije osnivaju se tehnički odbori. HZN je u 2017. godini imao 184 tehnička odbora. Tehnički odbori HZN-a prate rad tehničkih odbora europskih organizacija za normizaciju CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja te tehničkih odbora međunarodnih organizacija za normizaciju ISO-a i IEC-a. U rad tehničkih odbora HZN-a uključeno je oko 1900 stručnjaka iz industrije, inženjerskih komora, strukovnih udruga, znanstvenih i obrazovnih ustanova, tijela državne uprave itd.

Hrvatski zavod za norme imenuje stručnjake za rad u međunarodnim i europskim radnim skupinama. U međunarodnim organizacijama za normizaciju (ISO, IEC) sudjeluje 19 nacionalnih stručnjaka u 36 radnih skupina dok u europskim organizacijama za normizaciju (CEN, CENELEC) sudjeluje 43 nacionalna stručnjaka u 61 radnoj skupini.

Hrvatski zavod za norme upravlja radom jednog europskog tehničkog odbora CEN/TC 452, *Assistance Dog&Guide Dog Teams Standards and Instructors Competences* te jednog međunarodnog tehničkog pododbora IEC TC31/SC31J, *Classification of hazardous areas and installation requirements*. Predstavници RH sudjelovali su u 2017. godini na dva sastanka međunarodnih tehničkih odbora i na osam sastanaka europskih tehničkih odbora (TC) / pododbora (SC).

Tijekom godine HZN su posjetili studenti Arhitektonskog fakulteta, studenti sveučilišnog diplomskog studija Građevinskog fakulteta u Osijeku, studenti Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu i studenti Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu. Za njih su održana odgovarajuća izlaganja. Sudjelovanje službenika HZN-a na stručnim skupovima i seminarima tijekom 2017. godine provodilo se uz minimalna financijska sredstva.

Sukladno izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2017. godinu (NN 113/2017) Hrvatskom zavodu za norme odobrena su financijska sredstva u ukupnom iznosu od 9.758.838,00 kn. U 2017. godini na temelju obavljanja poslova redovite djelatnosti Hrvatskog zavoda za norme naplaćeno je 3.360.036,71 kn što predstavlja 100% naplaćenosti, odnosno u državni proračun je uplaćeno 34,43 % ukupno odobrenih sredstava HZN-a. Rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine sa izvora 11 – opći prihodi i primici izvršeni su prema državnoj riznici 97%.

Hrvatski zavod za norme do 31. prosinca 2017. godine podmirio je sve financijske obveze prema svojim dobavljačima.

UVOD

Normizacija je u Republici Hrvatskoj na nacionalnoj razini započela 1992. godine u okviru Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM). Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo osnovan je na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu republičke uprave (Narodne novine 73/91) te je, između ostalog, obavljao i ulogu nacionalnoga normirnog tijela.

Godine 2003. Hrvatski sabor donio je Zakon o normizaciji (Narodne novine 163/03) na temelju kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela Uredbu o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine 154/04, 44/05) kao neovisne javne ustanove. Hrvatski zavod za norme počeo je s radom kao samostalna javna ustanova 1. srpnja 2005. godine.

Osnutkom Hrvatskog zavoda za norme nacionalna normizacijska djelatnost nastavljena je u HZN-u koji je od Državnog zavoda za mjeriteljstvo preuzeo materijalna sredstva i opremu te djelatnike koji su obavljali poslove u području normizacije. Od tada, u skladu sa Zakonom o normizaciji, Hrvatski zavod za norme zastupa Republiku Hrvatsku u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama.

Uredbom o izmjeni Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine 30/10) prenesena je nadležnost nad radom Hrvatskog zavoda za norme s ministarstva nadležnog za poslove znanosti na ministarstvo nadležno za poslove gospodarstva.

Hrvatski zavod za norme radi na temelju Zakona o normizaciji (Narodne novine 80/13) i Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine 154/04, 44/05, 30/10, 34/12 i 79/12) te Uredbe o europskoj normizaciji br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Europskog vijeća od 25. listopada 2012. godine, koja je za Republiku Hrvatsku u potpunosti stupila na snagu 1. srpnja 2013. godine. Zakonom o normizaciji utvrđena su načela i ciljevi hrvatske normizacije, organizacija i djelovanje Hrvatskog zavoda za norme te pripremanje i izdavanje hrvatskih norma.

Hrvatska se normizacija temelji na sljedećim načelima:

- pravo dragovoljnog sudjelovanja svih zainteresiranih strana u postupku pripreme i prihvaćanja hrvatskih norma te dragovoljnoj primjeni hrvatskih norma
- konsenzus o sadržaju hrvatskih norma
- javnost rada u svim fazama pripreme norma i obavješćivanju javnosti o normizacijskom radu
- sprječavanje prevladavanja pojedinačnih interesa nad zajedničkim interesom
- međusobna usklađenost hrvatskih norma
- uzimanje u obzir dostignutog stanja tehnike te rezultata europske i međunarodne normizacije.

Ciljevi su hrvatske normizacije:

- povećanje razine sigurnosti proizvoda i procesa, čuvanje zdravlja i života ljudi te zaštita okoliša
- promicanje kvalitete proizvoda, procesa i usluga
- osiguranje svrhovite uporabe rada, gradiva i energije
- poboljšanje proizvodne učinkovitosti ograničenjem raznolikosti, osiguranjem spojivosti i zamjenjivosti
- uklanjanje tehničkih zapreka u međunarodnoj trgovini.

Hrvatski zavod za norme predstavlja Republiku Hrvatsku kao punopravni član u Međunarodnoj organizaciji za normizaciju ISO (International Organization for Standardization), Međunarodnom elektrotehničkom povjerenstvu IEC (International Electrotechnical Commission), Europskom odboru za normizaciju CEN (European Committee for Standardization) i Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization) te u Europskom institutu za telekomunikacijske norme ETSI (European Telecommunications Standards Institute) kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske.

Ovo Izvješće o izvršenju programa rada i poslovanja Hrvatskog zavoda za norme odnosi se na 2017. godinu.

1. DJELATNOST HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Djelatnost HZN-a utvrđena je člankom 5. Zakona o normizaciji i člankom 4. Uredbe o osnivanju HZN-a, tako da HZN obavlja ove poslove:

1. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme i druge dokumente iz područja normizacije
2. predstavlja hrvatsku normizaciju u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama
3. održava zbirku hrvatskih norma i vodi registar hrvatskih norma
4. uređuje, izdaje i raspačava hrvatske norme, druge dokumente i publikacije iz područja normizacije
5. uspostavlja i održava baze podataka o normama i drugim dokumentima iz područja normizacije te daje obavijesti o normama i drugim dokumentima
6. u službenom glasilu objavljuje obavijesti o hrvatskim normama te obavijesti o drugim dokumentima iz područja normizacije
7. osigurava informacije o nacionalnim, europskim i međunarodnim normama cjelokupnoj javnosti, a posebno gospodarstvu
8. promiče uporabu hrvatskih norma
9. nabavlja i održava zbirke europskih, međunarodnih te važnijih nacionalnih i granskih normativnih dokumenata
10. uspostavlja infrastrukturu savjetodavnih (programski odbori) i tehničkih tijela (tehnički odbori/pododbori i radne skupine) za obavljanje poslova hrvatske normizacije
11. osigurava i koordinira sudjelovanje hrvatskih predstavnika u radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju
12. surađuje s nacionalnim normiranim tijelima drugih država
13. obavlja poslove informativne središnjice za WTO/TBT
14. obavlja poslove kontaktne točke za Codex Alimentarius
15. obavlja poslove povezane s obavješćivanjem u području tehničkih norma i propisa
16. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme za primjenu tehničkog zakonodavstva
17. uspostavlja i održava bazu podataka o hrvatskim normama povezanim s tehničkim zakonodavstvom
18. može pripremati popise hrvatskih norma uz pojedine tehničke propise za objavu u Narodnim novinama
19. izdaje službeno glasilo u kojem objavljuje obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima hrvatskih norma, obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima europskih norma, obavijesti o novim hrvatskim normama te obavijesti o povlačenju hrvatskih norma kao i druge obavijesti iz područja normizacije
20. uspostavlja, razvija i održava hrvatsko tehničko nazivlje
21. provodi stručnu izobrazbu u području normizacije i srodnih djelatnosti
22. surađuje s tijelima državne uprave u područjima svoje djelatnosti, posebno radi podrške provedbi tehničkoga zakonodavstva
23. surađuje s gospodarskim i drugim strukovnim udrugama, obrazovnim i znanstvenim ustanovama
24. surađuje u razvojnim i istraživačkim projektima povezanim s normizacijom.

U skladu s člankom 13. Statuta Hrvatskog zavoda za norme, djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

2. ČLANOVI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Zakonom o normizaciji i Uredbom o osnivanju HZN-a utvrđeno je da radi ostvarivanja svojih interesa povezanih s hrvatskom normizacijom, svaka pravna ili fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj može biti član HZN-a. Statutom HZN-a je utvrđen način sudjelovanja članova HZN-a u radu i upravljanju HZN-om, vrste članstva i način ostvarivanja članstva.

Pravilnikom o članstvu u HZN-u uređena su pitanja povezana s članstvom u HZN-u, prava i dužnosti članova, utvrđivanje iznosa članarine i način njezina plaćanja, prijavljivanje i primanje u članstvo te prestanak članstva. Tijela državne uprave prijavljuju se za suradnju s HZN-om, a prema članku 2. Pravilnika o članstvu u HZN-u, smatraju se redovitim članovima HZN-a.

U 2017. godini od članarina je prikupljeno 1.072.600,00 kuna.

Tijekom 2017. godine došlo je do promjene broja članova HZN-a. U Tablici 1 prikazani su podaci o članovima HZN-a za 2016. i 2017. godinu, a prema vrsti članstva i pravnih osoba u skladu s odlukama Upravnoga vijeća tijekom 2017. godine.

Tablica 1 - Podaci o broju članova Hrvatskog zavoda za norme

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2016-12-31	2017-12-31
Članovi promatrači		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	8	9
Fizičke osobe	0	0
Ukupno promatračkih članova	8	9
Redoviti članovi		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	161	165
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	21	22
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	4	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	6	6
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	21	19
Fizičke osobe – pojedinci	21	29
Obrt – fizičke osobe	2	2
Tijela državne uprave	52	51
Ukupno redovitih članova	290	300
Ukupno članova HZN-a	298	309

3. TIJELA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Člankom 6. Uredbe o osnivanju HZN-a utvrđena su tijela HZN-a: Upravno vijeće, ravnatelj i Stručno vijeće. Statutom HZN-a uređeno je osnivanje Savjeta za norme i Tehničke uprave te programskih i tehničkih odbora.

3.1 Upravno vijeće

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj dana 5. siječnja 2017. godine donijela je Rješenje o imenovanju predsjednice i dijela članova Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za norme (Klasa: 080-02/17-01/03; Urbroj: 5030115/1-17-03, Narodne novine broj 4/2017) kojim se:

1. NATAŠA MIKUŠ ŽIGMAN, predstavnik ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva imenuje predsjednicom Upravnog vijeća HZN-a
2. za članove Upravnog vijeća HZN-a imenuju:
  - ZVONIMIR NOVAK, predstavnik ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva
  - mr.sc. MIRELA ZEČEVIĆ, predstavnik ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva
  - ANA MARIJA BOLJANOVIĆ, predstavnik Radničkog vijeća HZN-a

Na sjednici održanoj dana 2. ožujka 2017. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Rješenje o imenovanju (Klasa: 080-02/17-01/97; Urbroj: 5030115/1-17-03, Narodne novine broj 20/2017) kojim se:

- OLIVERA MAROŠ, predstavnik Stručnog vijeća HZN-a imenuje članicom Upravnog vijeća HZN-a.

Člankom 26. stavkom 4. Statuta HZN-a utvrđeno je da se sjednice Upravnog vijeća održavaju prema potrebi, a najmanje šest puta godišnje. Upravno vijeće tijekom 2017. godine održalo je ukupno 7 sjednica. Na sjednicama Upravnoga vijeća, raspravljana su pitanja i donesene odluke iz njegove nadležnosti.

3.2 Ravnatelj

U skladu s člankom 38. Statuta, ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Hrvatskog zavoda za norme.

Rješenjem Vlade Republike Hrvatske od dana 31. ožujka 2017. godine (Klasa: 080-02/17-02/86; Urbroj: 5030115/1-17-02) razriješen je Igor Božičević dužnosti vršitelja dužnosti ravnatelja Hrvatskog zavoda za norme.

Rješenjem Vlade Republike Hrvatske od dana 31. ožujka 2017. godine (Klasa: 080-02/17-01/143; Urbroj: 5030115/1-17-02, Narodne novine broj 32/2017) imenovan je Igor Božičević ravnateljem Hrvatskog zavoda za norme.

Tijekom 2017. godine ravnatelj HZN-a obavljao je poslove sukladno članku 38. Statuta HZN-a, a za svoj rad bio je odgovoran, u skladu člankom 36. Statuta, Vladi Republike Hrvatske, ministrici nadležnoj za poslove gospodarstva i Upravnom vijeću.

3.3 Stručno vijeće

U skladu s člankom 6. Zakona o normizaciji, članovi HZN-a članovi su Stručnog vijeća i imaju pravo sudjelovati u njegovu radu. U skladu s Uredbom o osnivanju HZN-a, člancima 32. i 33. Statuta utvrđeni su poslovi Stručnoga vijeća i način njegova rada.

Dana 16. veljače 2017. godine održana je Izvanredna sjednica Stručnog vijeća HZN-a. Na Izvanrednoj sjednici Stručnoga vijeća HZN-a:

- za predsjednicu Stručnoga vijeća HZN-a izabrana je Dina Šimunić
- za predstavnicu Stručnoga vijeća u Upravnom vijeću HZN-a izabrana je Olivera Maroš
- za dio članova Savjeta za norme HZN-a izabrani su: Ivica Džeba, Zdenko Franić, Zoran Kovač, Olivera Maroš, Melita Perčec Tadić, Dina Šimunić i Lino Fučić.

4. OPĆI AKTI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Opći akti Hrvatskog zavoda za norme su: Statut HZN-a, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu Hrvatskog zavoda za norme, Poslovnik o radu Upravnog vijeća, Cjenik usluga HZN-a, Cjenik norma i drugih publikacija, Odluka o iznosu članarine u HZN-u te drugi akti kojima se uređuju pojedina pitanja povezana s obavljanjem djelatnosti HZN-a i odluke kojima se utvrđuju pitanja značajna za rad HZN-a.

5. PRAVILA RADA HRVATSKE NORMIZACIJE

Opće akte kojima se utvrđuju pravila za rad hrvatske normizacije donosi Upravno vijeće HZN-a u skladu s člankom 25. Statuta.

Pravila rada hrvatske normizacije pod zajedničkim nazivom Unutrašnja pravila za normizaciju sastoje se od šest dijelova.

Svi dijelovi unutrašnjih pravila za normizaciju Hrvatskoga zavoda za norme (HZN) usklađeni su s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije (WTO).

Unutrašnja pravila za normizaciju u prvome su redu namijenjena za uporabu zaposlenicima HZN-a i tehničkim odborima, a posebno predsjednicima i tajnicima tehničkih odbora te svima koji su uključeni u izradbu nacrti norma i nacrti drugih dokumenata HZN-a dostupnih javnosti.

6. RAD HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

6.1 Razvoj ljudskih potencijala

Početak 2017. godine u HZN-u je bilo zaposleno 56 službenika (55 na neodređeno vrijeme i 1 na određeno vrijeme).

Prosječna je starost službenika bila 48 godina. Prema zastupljenosti spolova, žene su činile 71 %, a muškarci 29 % službenika.

Tablica 2 - Struktura službenika prema stručnoj spremi početkom godine

Stručna sprema	Broj službenika	% ukupnog broja službenika
mr. sc.	3	5
VSS	34	61
VŠS	3	5
SSS	16	29
UKUPNO	56	100

Tijekom 2017. godine prestao je radni odnos za pet službenika, i to:

- dvoje službenika (1 VSS i 1 SSS) koji su otišli u mirovinu
- tri službenice (2 VSS i 1 SSS) zbog sporazumnog prekida ugovora o radu.

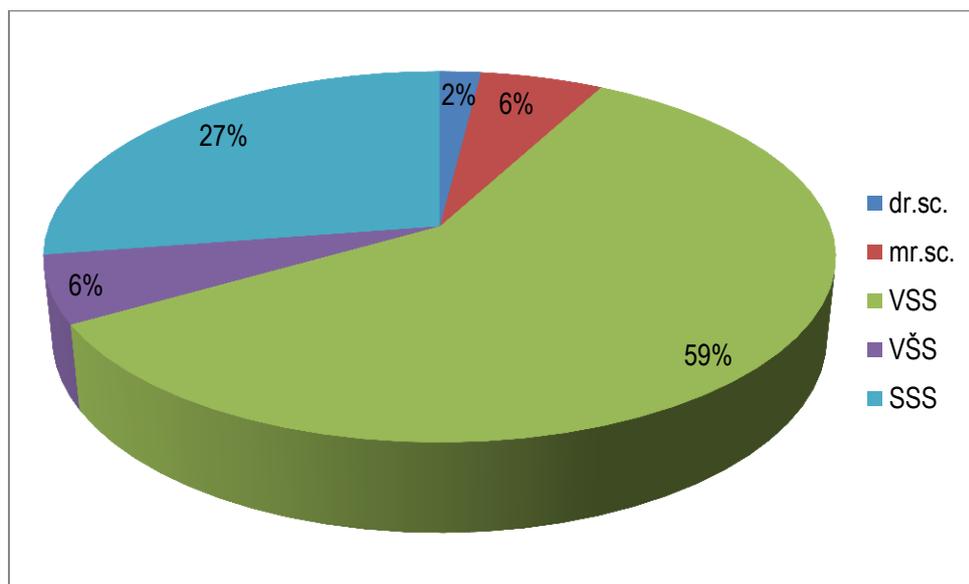
Isto tako, tijekom izvještajnog razdoblja, tri službenice su značajno vrijeme bile odsutne s radnog mjesta radi korištenja prava sukladno Zakonu o roditeljskim potporama, i to:

- jedna službenica (VŠS) tijekom cijele godine (za koju je još u 2014. godini zaposlena službenica na određeno vrijeme)
- dvije službenice (VSS) od siječnja odnosno rujna rade s polovicom radnog vremena.

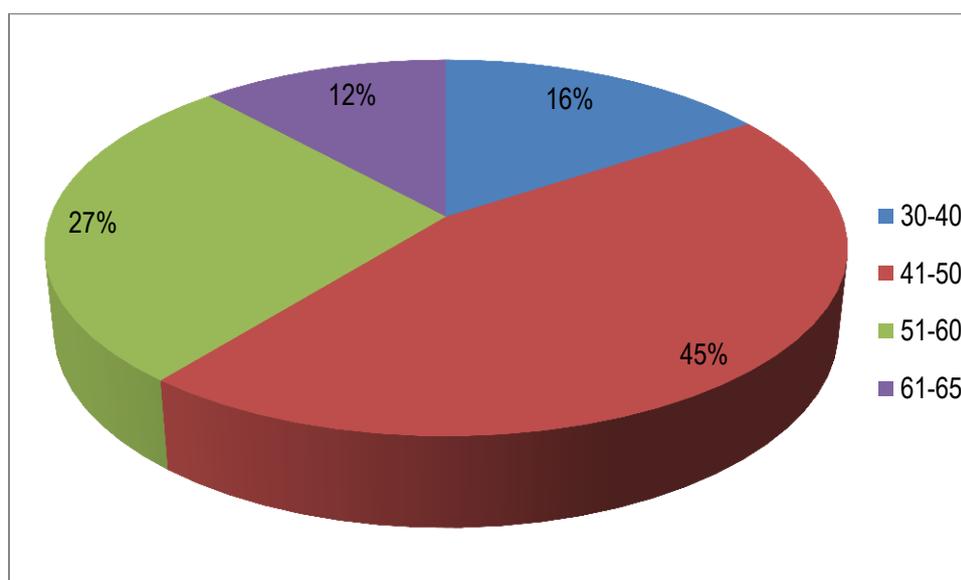
Dana 31. prosinca 2017. godine u HZN-u je bio zaposlen 51 službenik (50 na neodređeno vrijeme i 1 na određeno vrijeme), prosječne starosti 49 godina. Prema zastupljenosti spolova, žene su činile 71 %, a muškarci 29 % službenika.

Tablica 3 – Struktura službenika prema stručnoj spremi na kraju godine

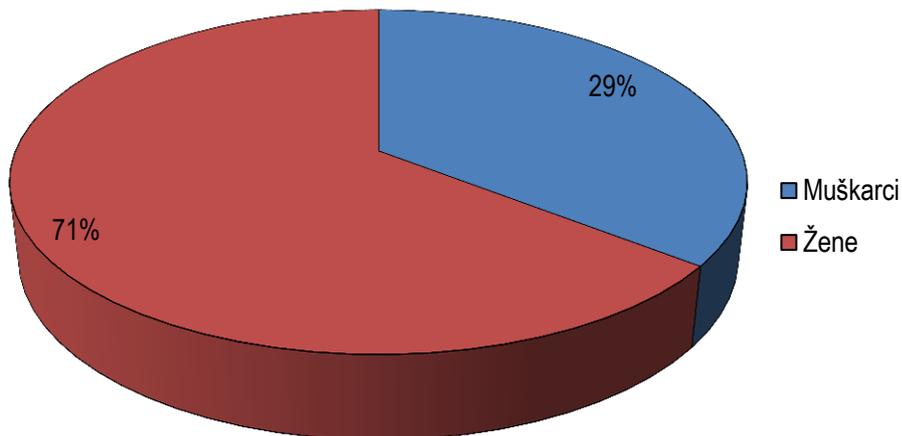
Stručna sprema	Broj službenika	% ukupnog broja službenika
dr. sc.	1	2
mr. sc.	3	6
VSS	30	59
VŠS	3	6
SSS	14	27
UKUPNO	51	100

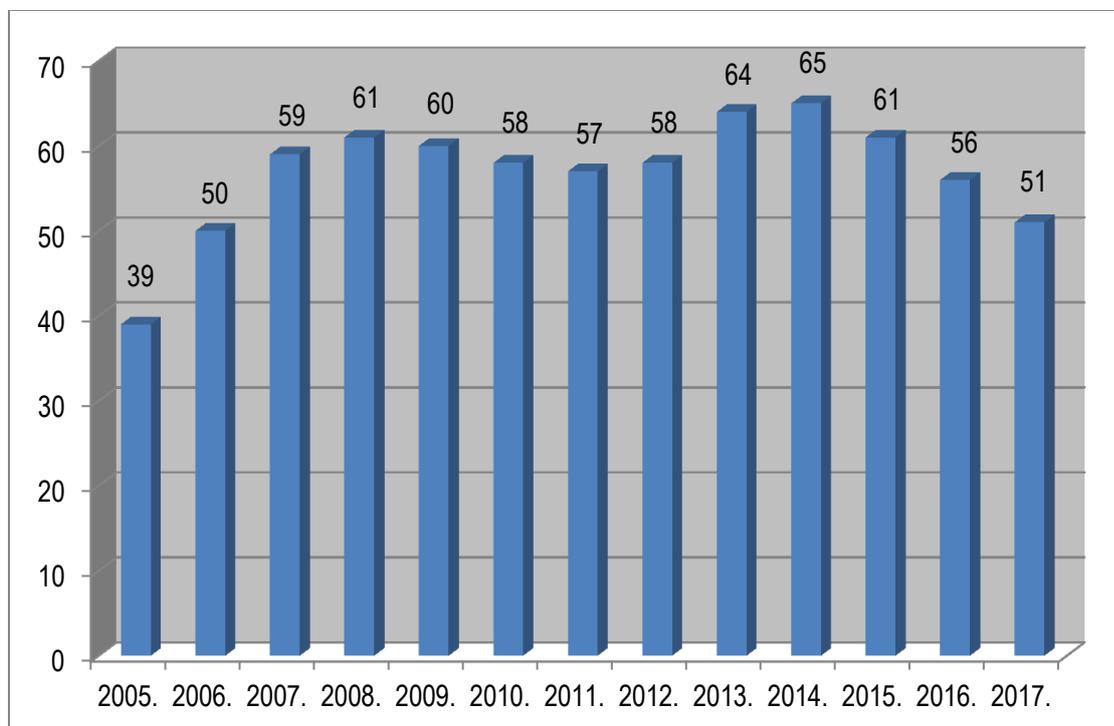
Slika 1 - Struktura službenika prema stručnoj spremi dana 31.12.2017.

Slika 2 - Struktura službenika prema dobi dana 31.12.2017.

Slika 3 - Struktura službenika prema spolu dana 31.12.2017.

Slika 4 - Pregled promjene ukupnog broja službenika od osnivanja HZN-a

Od 2014. godine prisutan je kontinuirani pad broja zaposlenih službenika. U 2017. godini bio je zaposlen 51 službenik, što predstavlja pad zaposlenih za 9 % u odnosu na prethodnu godinu te čak 21 % u odnosu na 2014. godinu, kada je HZN zapošljavao 65 službenika. Tijekom izvještajnog razdoblja nisu provedeni postupci novog zapošljavanja, već se jednim dijelom izvršila preraspodjela poslova između postojećih zaposlenika.

6.1.1. Izobrazba službenika HZN-a

Sudjelovanje službenika HZN-a na stručnim skupovima i seminarima provodilo se prema planu i uz minimalna financijska sredstva.

Predstavnici HZN-a sudjelovali su na sljedećim stručnim skupovima, seminarima, predavanjima i radionicama na međunarodnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini:

- 34. međunarodni simpozij „*SONT 2017 - Savjetovanje o novim tehnologijama*“ - Dani Josipa Lončara, Šibenik, 2017-05-15/16, jedan zaposlenik
- HGK: Tribina ISO Forum Croaticum – *Smjernice za primjenu ISO 9001:2015 ISO/TS 9002*, Zagreb, 2017-02-19, šest zaposlenika
- HGK: Tribina ISO Forum Croaticum: *ISO 37001:2016 Sustav upravljanja za suzbijanje podmićivanja*, Zagreb, 2017-11-14, četiri zaposlenika
- HGK: Tribina ISO Forum Croaticum – *Kako razviti strategiju izvrsnosti*, Zagreb, 2017-10-13, dva zaposlenika

U 2017. godini za djelatnike HZN-a, u prvome redu za tehničke tajnike, organiziran je prijenos sljedećih webinarara „*10-10 webinars for Technical Body Officers*“:

- Support measures for Societal Stakeholder Organizations (SSO), 2017-02-10
- Latest changes in Internal Regulations Parts 2 & 3, 2017-03-10
- From research projects to standardization deliverables, 2017-04-10
- CEN-CENELEC Processes & Procedures - From NWI to PUB, 2017-05-10
- Standardization contribution to EU trade policies – Coordination and synergies, 2017-06-09
- Joint Initiative on Standardization – Update on JIS actions under CEN and/or CENELEC lead, 2017-07-03
- Annexes ZA/ZZ to CEN/CENELEC harmonized Standards, 2017-09-08
- Standards and IPR, 2017-10-10
- Online Standardization Platform, 2017-11-10
- Discover our new Meeting Centre and the Smart Working project, 2017-12-08

Tijekom 2017. godine održana su i dva webinarara:

- Quarterly IT Tools trainings, 2017-03-28
- Quarterly IT Tools trainings, 2017-06-23

Tajnici tehničkih odbora prisustvovali su i na webinarima „*Webinars for standard drafters*“:

- Document exchange & collaboration between TCs & CCMC, 2017-03-24
- Drafting a Standard, 2017-04-28
- Editing and procedures at the Enquiry and formal Vote stages, 2017-05-19
- Editing and procedures at the proofing and publication stage, 2017-09-29
- Procedures at the voting and publication stages for Vienna and Frankfurt Agreement projects, 2017-10-27
- The DOs and DON'Ts of drafting a Standard, 2017-11-24

6.2 Prostor za rad

Prostori za rad Hrvatskog zavoda za norme nalaze su u Ulici grada Vukovara 78 u Zagrebu.

Ukupna površina uredskog prostora, dvorana za sastanke, normoteke i pomoćnih prostorija HZN-a (na odgovarajući način opremljeni prostori za informatičku opremu, arhivu, skladište) iznosi oko 1119 m². Uređeni prostori za rad omogućuju redovito obavljanje poslova HZN-a i održavanje sastanaka tehničkih odbora u primjerenu okolišu.

Uz taj prostor, po potrebi, HZN se može povremeno koristiti dvoranama za sastanke Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta koje se nalaze u istoj zgradi.

6.3 Rad tehničkih odbora

U podršci i radu tehničkih odbora obavljaju se redovito ovi poslovi:

- prihvaćanje i registracija prijave za rad u tehničkim odborima
- organizacija i sazivanje sastanaka tehničkih odbora, pododbora i radnih skupina
- pregled i praćenje stanja međunarodne/europske normizacije u području rada svakoga pojedinog tehničkog odbora
- unos podataka o novim normizacijskim projektima svakoga tehničkog odbora u sustavu HZNorm
- distribucija međunarodnih i europskih norma kao radnih dokumenata za rad svakoga tehničkog odbora/pododbora/radne skupine
- pregled međunarodnih i europskih norma radi izrade prijedloga o prihvaćanju tih norma u hrvatsku normizaciju
- prijevod i lektura naslova norma i opisa područja primjene
- izrada prijedloga o prihvaćanju međunarodnih/europskih norma, provedba postupka odobravanja i registracije u sustavu HZNorm
- objava prijedloga za prihvaćanje međunarodnih i europskih norma u svakom broju HZN Glasila
- pripreme za prevođenje i prijevod norma
- priprema, izrada i oblikovanje nacrtu hrvatskih norma i objave javne rasprave
- priprema popisa prihvaćenih hrvatskih norma i objave popisa u svakom broju HZN Glasila
- priprema i objave popisa norma koje se povlače u svakom broju HZN Glasila.

Tehnički odbori HZN-a prate rad tehničkih odbora europskih organizacija za normizaciju CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja te tehničkih odbora međunarodnih organizacija za normizaciju ISO-a i IEC-a (Tablica 4). Kao punopravni član CEN-a i CENELEC-a, HZN ima obvezu glasovanja o svim nacrtima europskih norma kao i obvezu objavljivanja svih europskih norma kao hrvatskih norma te stoga prati rad svih CEN-ovih i CENELEC-ovih odbora. Kao djelatni član, HZN prati rad 14 tehničkih odbora i pododbora ISO-a te 13 tehničkih odbora i pododbora IEC-a (Tablica 5).

Tablica 4 - Obuhvaćenost područja rada europskih i međunarodnih tehničkih odbora s hrvatskim tehničkim odborima

Normirno tijelo	Broj europskih ili međunarodnih tehničkih odbora	Obuhvaćenost
CEN	352	100 %
CENELEC	76	100 %
ETSI	25	100 %
ISO	244	59 %
IEC	104	48 %

Tablica 5 - Djelatno članstvo u međunarodnim tehničkim odborima IEC-a i ISO-a

Djelatno članstvo u odborima i pododborima	
IEC	ISO
IEC/TC 14	ISO/TC 34/SC 17
IEC/TC 31	ISO/TC 37/SC 2
IEC/TC 31/SC 31G	ISO/TC 37/SC 4
IEC/TC 31/SC 31J	ISO/TC 37/SC 5
IEC/TC 31/SC 31M	ISO/TC 46
IEC/TC 38	ISO/TC 46/SC 9
IEC/TC 57	ISO/TC 217
IEC/TC 61/SC 61D	ISO/TC 228
IEC/TC 65	ISO/TC 238
IEC/TC 65/SC 65E	ISO/TC 251
IEC/TC 79	ISO/TC 267
IEC/TC 85	ISO/TC 307
IEC/TC 106	ISO/CASCO

6.3.1. Rad stručnjaka u međunarodnim i europskim radnim skupinama

U radu ISO-ovih radnih skupina sudjeluju 4 stručnjaka u 6 radnih skupina koje se bave izradom norma iz područja čvrstih biogoriva, bibliotekarstva i informacija te lančanih blokova i tehnologija elektroničke distribuirane glavne knjige.

U radu IEC-ovih radnih skupina sudjeluje 15 stručnjaka u 30 radnih skupina koje se bave izradom norma iz područja upravljanja energetske sustavom, elektromagnetske kompatibilnosti u elektrotehnici i telekomunikacijama, eksplozivnih atmosfera, električne opreme za željeznicu, energetskih transformatora, itd.

U radu CEN-ovih radnih skupina sudjeluje 39 stručnjaka iz Hrvatske koji su uključeni u rad 56 radnih skupina CEN-a koji se bave izradom norma iz raznih područja kao što su: električna vozila, prometni znakovi, akustička svojstva zgrada, kemijski dezinficijensi i antiseptici, zaštita od požara, protupožarna i vatrogasna oprema, proizvodi na bazi gipsa, staklo u graditeljstvu, sustav označavanja veličine odjeće, vatrogasne pumpe, prometni znakovi, zaštita kulturne baštine, eurokodovi, itd.

U radu CENELEC-ovih radnih skupina sudjeluju 4 stručnjaka iz Hrvatske koji su uključeni u rad 5 radnih skupina CENELEC-a: električna opreme za željeznicu, energetski transformatori, električni kabeli, itd.

Predstavnici RH na sastancima međunarodnih i europskih tehničkih odbora (TC) / podobora (SC):

ISO

- ISO/TC 307, Blockchain and electronic distributed ledger technologies, Sydney, Australija, 2017-04-03/05, Hrvoje Stančić, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet

IEC

- IEC/TC 31, Equipment for explosive atmospheres, Vladivostok, Rusija, 2017-10-11, Marino Kelava, FIDITAS d.o.o., Predrag Peršić, STI d.o.o.

CEN

- CEN/TC 250/SC 5, Structural Eurocodes; Eurocode 5: Design of timber structures, London, Ujedinjeno Kraljevstvo, 2017-03-01/02, Vlatka Rajčić, Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet
- CEN/TC 250/SC 9, Structural Eurocodes; Eurocode 9: Design of aluminium structures, Berlin, Njemačka, 2017-03-14/15, Davor Skejić, Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet
- CEN/TC 250/SC 11, Structural Eurocodes; Structural Glass, Prag, Češka Republika, 2017-03-16/17, Vlatka Rajčić, Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet i Nebojša Buljan, RI ISA d.o.o.
- CEN/TC 250/SC 9, Structural Eurocodes; Eurocode 9: Design of aluminium structures Tampere, Finska, 2017-07-04/05, Davor Skejić, Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet
- CEN/TC 452, Assistance Dog & Guide Dog Teams Standards and Instructors Competences, Beč, Austrija, 2017-05-16, Julijana Gyorgy Matešić, Centar za rehabilitaciju Silver, Mira Katalenić, Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet, Alexandra Purkolt, Centar za rehabilitaciju Silver, Lea Devčić, Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet
- CEN/TC 250/SC 11, Structural Eurocodes; Structural Glass, Bruxelles, Belgija, 2017-09-21/22, Nebojša Buljan, RI ISA d.o.o.
- CEN/TC 250/SC 5, Structural Eurocodes; Eurocode 5: Design of timber structures, Pariz, Francuska, 2017-09-27/28, Vlatka Rajčić, Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet
- CEN/TC 250/SC 9, Structural Eurocodes; Eurocode 9: Design of aluminium structures Napulj, Italija, 2017-10-02/03, Davor Skejić, Sveučilište u Zagrebu, Građevinski fakultet

Hrvatski stručnjaci prijavljeni za rad u radnim skupinama (WG) međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju:

ISO

- ISO/TC 307/WG 01, *Terminology*, Hrvoje Stančić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

IEC

- IEC/TC 31/SC 31J/MT 60079-10-2, *Maintenance of IEC 60079-10-2*, Mario Mačković, Fiditas d.o.o.
- IEC/TC 31/SC31J/MT60079-14, *Maintenance of IEC 60079-14*, Tomislav Mlinac i Dinko Suličić, EX-Agencija
- IEC/TC 31/SC 31J/MT 60079-17, *Maintenance of IEC 60079-17*, Andrija Kičić, Fiditas d.o.o. i Dinko Suličić, Ex-Agencija
- IEC/TC 57/WG 13, *Energy management system application program interface (EMS - API)*, Ivan Krajnović, Končar - Inženjering za energetiku i transport d.d.
- IEC/TC 57/WG 14, *System interfaces for distribution management (SIDM)*, Ivan Krajnović, Končar - Inženjering za energetiku i transport d.d.
- IEC/TC 57/WG 15, *Data and communication security*, Ivan Krajnović, Končar - Inženjering za energetiku i transport d.d.
- IEC/TC 106, MT 1, *Maintenance of IEC 62209-1*, Katja Poković
- IEC/TC 106, MT 3, *Maintenance Team for IEC 62232*, Katja Poković

- IEC/TC 106, JWG 11, *Computational Methods to assess the power density in close proximity to the head and body*, Katja Poković
- IEC/TC 106, JWG 13, *Measurement Procedures to Determine the Specific Absorption Rate (SAR)*, Katja Poković

CEN

- CEN/TC 136/SC 1/WG 1, *Surfacing*, Danijel Mežnarić i Ivan Žulj, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Marinko Kramarić
- CEN/TC 136/SC 1/WG 9, *Inflatable play equipment*, Danijel Mežnarić i Ivan Žulj, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Marinko Kramarić
- CEN/TC 136/SC 1/WG 13, *Safety requirements and test methods*, Danijel Mežnarić i Ivan Žulj, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Marinko Kramarić
- CEN/TC 136/SC 1/WG 14, *Revision of EN 1176 Parts 2, 3, 4, 5 and 6*, Danijel Mežnarić i Ivan Žulj, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Marinko Kramarić
- CEN/TC 136/SC 1/WG 15, *Revision of EN 1176-7*, Danijel Mežnarić i Ivan Žulj, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Marinko Kramarić
- CEN/TC 136/SC 1/WG 16, *Revision of EN 1176-10*, Danijel Mežnarić i Ivan Žulj, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Marinko Kramarić
- CEN/TC 136/SC 1/WG 17, *Framework for the competence of playground inspectors*, Danijel Mežnarić i Ivan Žulj, Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Marinko Kramarić
- CEN/TC 136/ WG 03, *Water slides and water play equipment*, Marinko Kramarić
- CEN/TC 250/SC 8/WG 6, *Bridges*, Ana Mandić Ivanković, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Damir Varevac, Građevinski fakultet Sveučilišta J.J.Strossmayer u Osijeku
- CEN/TC 250/SC 8/TG 3, *Infilled frames and claddings*, Ivica Guljaš, Građevinski fakultet Sveučilišta J.J.Strossmayer u Osijeku
- CEN/TC 250/WG5, *Membrane structures*, Elizabeta Šamec, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- CEN/TC 342/WG 2, *Expansion joints*, Igor Čretni, Spiroflex d.o.o.
- CEN/TC 434/WG 1, *Core semantic data model*, Darko Gulija, Infodom d.o.o.
- CEN/TC 434/WG 4, *Guidelines at transmission level*, Darko Gulija, Infodom d.o.o.
- CEN/TC 434/WG 6, *Test methodology and test results*, Darko Gulija, Infodom d.o.o.
- CEN/TC 452/WG 1, *Terminology*, Maša Dolenc, Centar za rehabilitaciju Silver i Lea Devčić, Hrvatska udruga za školovanje pasa vodiča i mobilitet

6.4 Tehnička infrastruktura

U rad tehničkih odbora HZN-a uključeno je oko 1900 stručnjaka iz industrije, inženjerskih komora, strukovnih udruga, znanstvenih i obrazovnih ustanova, tijela državne uprave itd.

Tablica 6 - Broj tehničkih odbora HZN-a 2017. godine prema područjima normizacije i broju održanih sastanaka

Područje normizacije	Broj tehničkih odbora	Broj sastanaka
Osnovne norme	11	8
Graditeljstvo	22	11
Kemikalije, kemijsko inženjerstvo, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	11	2
Metalni materijali	6	-
Nemetalni materijali	11	5
Prijevoz, rukovanje materijalima i pakiranje	11	11
Strojarstvo	14	7
Usluge, proizvodi za kućanstvo i slobodno vrijeme	11	12
Zdravlje, okoliš i medicinska oprema	19	17
Opća elektrotehnika	11	2
Elektronika	17	5
Energetska elektrotehnika	27	3
Telekomunikacije	6	2
Informatika	7	5
UKUPNO	184	90

Svi registrirani članovi HZN/TO-a imaju trajni pristup zaštićenom području na internetskoj stranici HZN-a gdje se nalaze trajno posuđeni nacionalni, europski i međunarodni radni dokumenti. Pristup radnim dokumentima u zaštićenom području osiguran je u sklopu priprema za ispunjavanje uvjeta za članstvo HZN-a u CEN-u i CENELEC-u, a dokumenti su namijenjeni aktivnomu radu u europskim organizacijama za normizaciju.

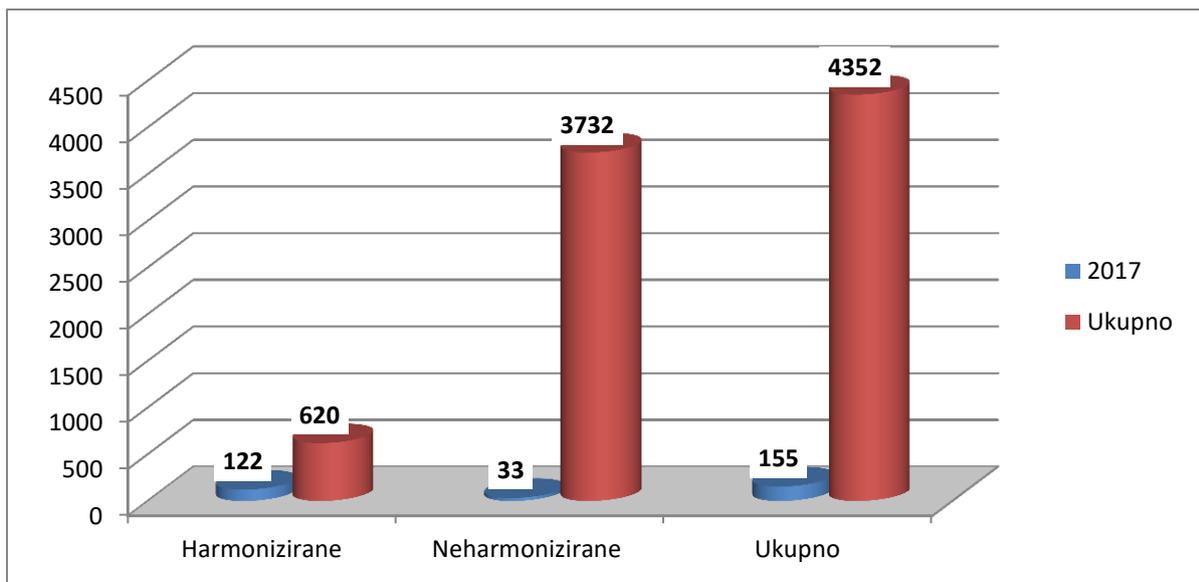
Tijekom 2017. godine pripremljen je i održan niz sastanaka tehničkih odbora, pododбора i radnih skupina s ciljem provedbe postupka prihvaćanja europskih i međunarodnih norma u hrvatski normizacijski sustav.

6.5 Hrvatske norme

6.5.1 Prihvaćanje međunarodnih i europskih norma

Hrvatski zavod za norme neprekidno prati razvoj norma na europskoj i međunarodnoj razini te nastoji održati dinamiku prihvaćanja europskih norma u nacionalni sustav u skladu s dinamikom njihova razvoja na europskoj razini, a u rokovima koje utvrđuju europske normizacijske organizacije CEN i CENELEC.

Budući da se na europskoj razini neprekidno razvijaju nove norme te preinačuju, povlače i zamjenjuju postojeće norme, europske organizacije za normizaciju CEN i CENELEC mjesečno objavljuju više od stotinu novih norma koje je potrebno prihvatiti kao hrvatske norme, dok broj europskih norma prihvaćenih na nacionalnoj razini blago varira. Do kraja 2017. godine, u nacionalni normizacijski sustav ukupno je prihvaćeno više od 99 % europskih norma.

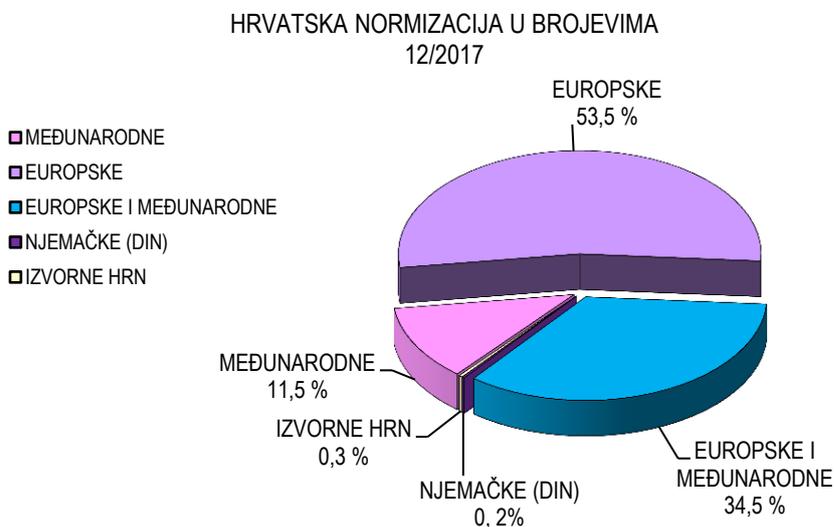

Slika 5 - Broj prihvaćenih ETSI-jevih norma u 2017. godini

6.5.2 Broj hrvatskih norma

Tijekom 2017. godine objavljeno je 1895 novih hrvatskih norma (uključujući amandmane i ispravke), 2040 ih je povučeno, a za javnu je raspravu objavljen 2081 dokument.

Broj hrvatskih norma dana 31. prosinca 2017. godine bio je 31892.

Slika 6 - Grafički prikaz hrvatskih norma prema izvorniku

HZN, kao punopravan član CEN-a i CENELEC-a, dužan je objavljivati sve nacрте europskih norma na nacionalnoj razini. HZN objavljuje informacije o hrvatskim nacртima u HZN e-glasilu koje je dostupno na internetskim stranicama HZN-a: <http://www.hzn.hr/default.aspx?id=1704>.

Većina tekstova nacрта dostupna je na internetskoj stranici HZN-a u sustavu HZNacrti, a u 2017. godini u sustav je učitano 1256 nacрта norma.

6.5.3 Tehnička priprema norma

Izvršenje aktivnosti prevođenja, lektoriranja i grafičkog oblikovanja normativnih i službenih dokumenata u Odsjeku za tehničku pripremu norma (OTPN) do 31. prosinca 2017. godine bio je sljedeći:

Prijevod normativnih i službenih dokumenata.....	450 kartica
Lektoriranje službenih dokumenata.....	250 kartica
Lektoriranje normativnih dokumenata.....	250 kartica
Tehnička priprema dokumenata - tehničko i grafičko oblikovanje	270 stranica

U Odsjeku za tehničku pripremu norma (OTPN) tijekom 2017. godine grafički su pripremljena, lektorirana i /ili prevedena 3 normativna dokumenta s ukupno 170 stranica od koje su dva jezične verzije i jedna hrvatska izvorna norma.

Tablica 7 - Tehnička priprema norma za objavu

Oznaka norme	Jezik	HZN e-Glasilo
1. HRN EN ISO 9001:2015	hr,en	5/2017
2. HRN 1152:2017	hr	10/2017
3. HRN EN ISO/IEC 17020:2012	hr,en	nije objavljeno

6.5.4 Glasovanje o radnim dokumentima europskih i međunarodnih normizacijskih organizacija

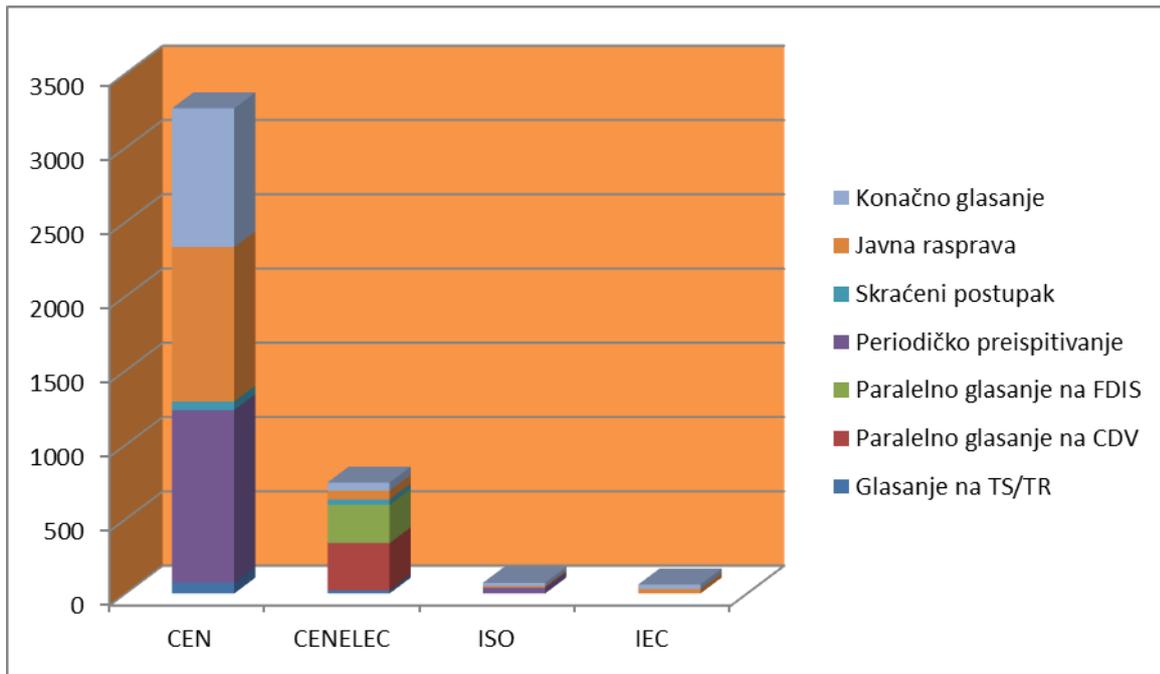
U 2017. godini HZN je u potpunosti ispunio obvezu glasovanja o nacrtima norma i konačnim nacrtima norma europskih normizacijskih organizacija (CEN i CENELEC) te o nacrtima norma, konačnim nacrtima norma i ostalim radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih normizacijskih organizacija (ISO-a i IEC-a) u kojima je HZN punopravni član.

U CEN-u je 2017. godine bilo ukupno 3266 glasovanja, 1039 nacrti norma bilo je na javnoj raspravi, a glasovanja o konačnim nacrtima norma bilo je 934. Po skraćenom postupku u CEN-u je bilo 58 radnih dokumenata o kojima se glasovalo. Glasovanja o periodičnim preispitivanjima normi bilo je 1161, a glasovanja o tehničkim izvještajima 74.

U CENELEC-u se 2017. godine glasovalo o ukupno 747 radnih dokumenata, 59 nacrti norma bilo je na javnoj raspravi, a glasovanja o konačnim nacrtima norma bilo je 55. Po skraćenom postupku u CENELEC-u se glasovalo o 35 radnih dokumenata. Paralelnih glasovanja o CDV je bilo 318, a o FDIS 259. Glasovanja o TS/TR dokumentima je bilo 21.

U IEC-u se 2017. godine glasovalo o ukupno 61 nacrtu norma i konačnim nacrtima norma tehničkih odbora u kojima je HZN punopravni član, to se odnosi na 30 nacrti norma na javnoj raspravi i 31 konačni nacrt u fazi završnog glasovanja, te 30 glasovanja o ostalim vrstama dokumenata. Također se glasovalo o 283 dokumenta tehničkih odbora IEC-a u kojima je HZN promatrač.

U ISO-u je 2017. godine bilo ukupno 105 glasovanja o nacrtima norma i drugim radnim dokumentima tehničkih odbora u kojima je HZN punopravni član, 33 glasovanja bila su unutar odbora, završnih glasovanja je bilo ukupno 33 (od tog broja se glasovalo o 10 nacrti norma na javnoj raspravi i 23 konačna nacrti norma), 39 glasovanja bilo je o normama koje su bile na periodičkom preispitivanju.

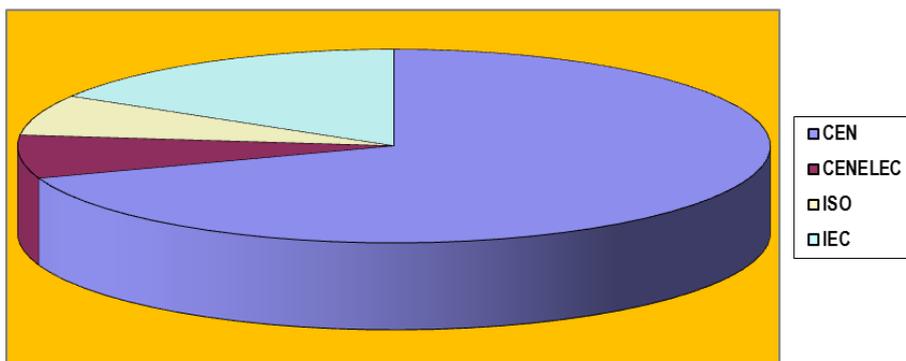

Slika 7 - Grafički prikaz glasanja HZN-a o radnim dokumentima za 2017. godinu

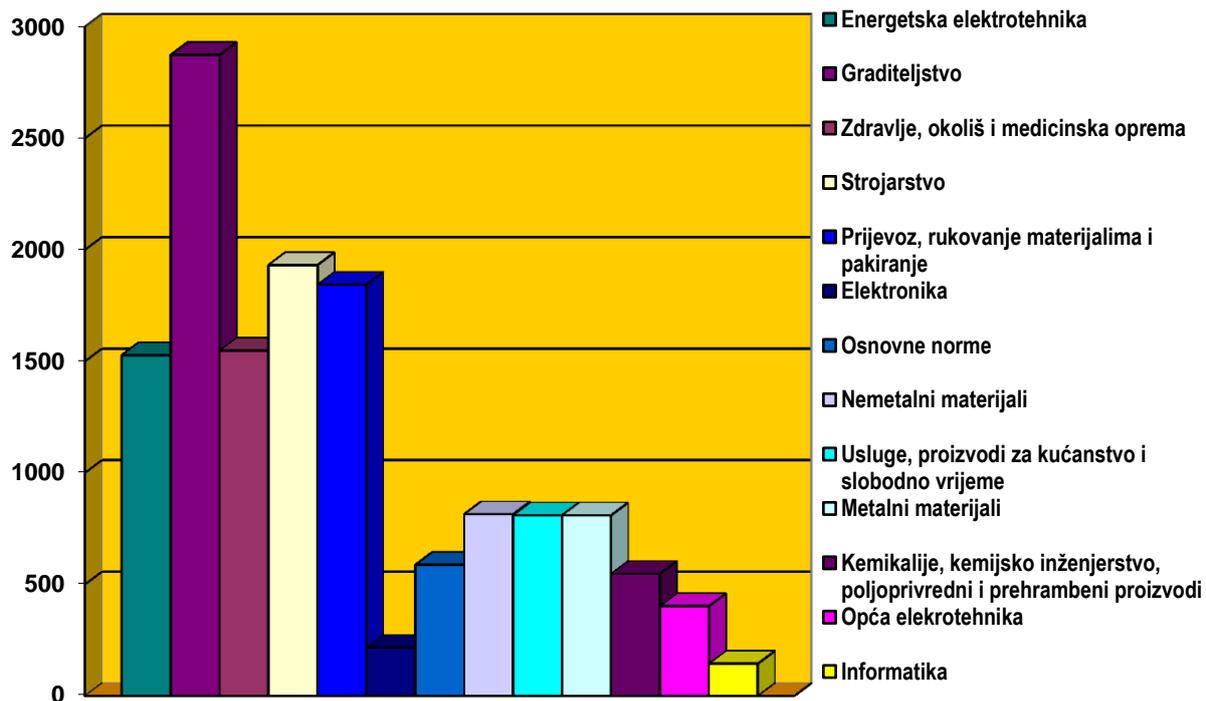
U skladu s obvezama članstva, HZN je redovito glasovao o svim radnim dokumentima CEN/BT-a i CENELEC/BT-a, kao i o dokumentima CEN/CA , CEN/GA, CENELEC/CA i CENELEC /GA.

Distribucija radnih dokumenata

Tijekom 2017. godine u zaštićenom je području članovima HZN/TO-a stavljeno na raspolaganje ukupno 16958 radnih dokumenata. Najveći je broj radnih dokumenata (11740) bio iz djelokruga rada tehničkih odbora CEN-a. Slijedi IEC sa 2783 radnih dokumenta, CENELEC sa 1224 radnih dokumenta i ISO sa 1153 radnih dokumenta.

Slika 8 - Broj radnih dokumenata prema normizacijskoj organizaciji za 2017. godinu

Slika 9 - Grafički prikaz broja radnih dokumenta prema normizacijskim područjima za 2017. godinu

Izrada pravila rada i obrazaca

Tijekom 2017. godine izrađeni su:

- novi postupak N-P 303-2017-02 - *Postupak prijavljivanja A-odstupanja*
- novi obrazac za glasanje OPPK 68-2017-03 - *Glasanje o CEN TR na europskoj razini*
- novi obrazac OPPK 29-2017-11 - *Priprema hrvatske norme.*

6.5.5 Dostava podataka o prihvaćenim europskim normama i postupak obavješćivanja (notifikacije)

Hrvatski zavod za norme je dužan dostavljati podatke o prihvaćenim normama i normizacijskim dokumentima CEN-a i CENELEC-a. Podaci se učitavaju u sustav CEN-CENELEC iPROJEX, modul „National implementation“. U 2017. godini, učitani su podaci za 1761 dokument.

HZN je dužan dostavljati informacije o izradi nacionalnih norma. U 2017. godini prijavljena je izrada jedne izvorne hrvatske norme iz područja osobne zaštitne opreme. Podaci o izvornim hrvatskim nacrtima norma redovito se objavljuju u mjesečnim izvještajima o novim prijavama *CEN Monthly Notification Register* zajedno s podacima svih članova CEN-a koje HZN objavljuje na internetskim stranicama na adresi <http://www.hzn.hr/default.aspx?id=72>.

6.5.6. Dostavljanje naslova norma na hrvatskome jeziku za Službeni list Europske unije

Naslovi nacionalnih norma koje su prihvaćene europske norme koje su citirane ili će biti citirane u Službenome listu Europske unije (OJ EU) moraju biti prevedene na sve jezike Europske unije (EU) i Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA).

Nacionalna su normirna tijela odgovorna za dostavu nacionalnih naslova norma u fazi konačnog nacrtu, a najkasnije u fazi ratifikacije. Naslovi se ne dostavljaju EK izravno, već se dostavljaju Središnjoj upravi CEN-CENELEC-a (CEN-CENELEC Management Centre – CCMC) koja naslove na svim jezicima članova CEN-a i CENELEC-a u elektroničkom obliku dostavlja EK sukladno Okvirnom sporazumu potpisanom između CEN-a odnosno CENELEC-a i EK. Naslovi se učitavaju u sustav iProjex, modul „National titles“ prema postavljenim pravilima.

HZN je obvezan dostavljati naslove harmoniziranih europskih norma koje su prihvaćene kao hrvatske norme od 1. srpnja 2013., tj. od ulaska Republike Hrvatske u EU.

U 2017. godini dostavljeno je oko 450 naslova norma i nacrtu norma na hrvatskome jeziku za objavu u Službenom listu EU (OJ EU). Popisi harmoniziranih norma citiranih u OJ EU dostupni su putem internetske stranice: http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards_hr.

13.11.2015. HR Službeni list Europske unije C 378/1

IV.

(Objavljeno)

OBJAVIJEŠTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

Komunikacija Komisije u okviru provedbe Direktive 2009/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o sigurnosti igračkaka

(Objava naslova usklađenih normi i upućivanja na njih u okviru zakonodavstva Unije o usklađivanju)

(Tekst značajan za EGP)

(2015/C 378/01)

ESO (*)	Referentni broj i naslov norme (i referentni dokument)	Prva objava SL	Referentni broj zamijenjene norme	Datum prestanka valjanosti pretpostavke o sukladnosti zamijenjene norme Napomena 1.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
CEN	EN 71-1:2014 Sigurnost igračkaka – 1. dio: Mehanička i fizikalna svojstva	13.3.2015.	EN 71-1:2011 +A3:2014 Napomena 2.1	29.2.2016.
CEN	EN 71-2:2011+A1:2014 Sigurnost igračkaka – 2. dio: Zapaljivost	13.6.2014.	EN 71-2:2011 Napomena 2.1	Datum isteka (30.9.2014.)
CEN	EN 71-3:2013+A1:2014 Sigurnost igračkaka – 3. dio: Otpuštanje određenih elemenata	13.3.2015.	EN 71-3:2013 Napomena 2.1	29.2.2016.

Slika 10 - Primjer objavljenog popisa harmoniziranih norma s naslovima na hrvatskome jeziku u Službenom listu EU-a

6.6 Doprinosi normizacije primjeni pravne stečevine koja se odnosi na sigurnost proizvoda

Tijekom 2017. godine HZN je na zahtjev Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja priredio revidirani popis hrvatskih norma na koje upućuje Tehnički popis o građevnim proizvodima.

Djelatnici HZN-a u informacijskom sustavu HZN-a prate podatke o harmoniziranim normama u području usklađenoga europskog zakonodavstva. U tablici u nastavku nalazi se popis uredbi i direktiva novoga zakonodavnog okvira s pripadajućim brojem harmoniziranih europskih norma koje su objavljene do 31. prosinca 2017. godine i koje su preuzete u nacionalni normizacijski sustav.

Tablica 8 - Prikaz prihvaćenih harmoniziranih europskih norma prihvaćenih za provedbu novoga zakonodavnog okvira

	Područje direktive/uredbe	Oznaka direktive/uredbe	Broj harmoniziranih norma
1.	Niskonaponska oprema (LVD)	2014/35/EU	1151
2.	Jednostavne tlačne posude	2014/29/EU	6
3.	Sigurnost igračkaka	2009/48/EZ	13
4.	Građevni proizvodi (CPD/CPR)	Uredba (EU) 305/2011	517
5.	Elektromagnetska kompatibilnost (EMC)	2014/30/EU	192
6.	Sigurnost strojeva (MD)	2006/42/EZ	893
7.	Osobna zaštitna oprema (PPE)	89/686/EEZ	328
8.	Neautomatske vage	2014/31/EU	1
9.	Medicinski uređaji, aktivni implantabilni medicinski uređaji	90/385/EEZ	54
10.	Uređaji na plinovita goriva	2009/142/EZ	114
11.	Eksplozivi za civilnu uporabu	2014/28/EU	58
12.	Medicinski uređaji	93/42/EEZ	289
13.	Oprema i zaštitni sustavi za potencijalno eksplozivne atmosfere (ATEX)	2014/34/EU	100
14.	Rekreacijska plovila	94/25/EZ	78
15.	Mjerni instrumenti	2004/22/EZ	25
16.	Dizala	2014/33/EU	18
17.	Tlačna oprema (PED)	2014/68/EU	211
18.	Radijsko-telekomunikacijska terminalna oprema	2014/53/EU	156
19.	Medicinski uređaji, in vitro dijagnostika	98/79/EZ	41
20.	Ekološki dizajn i oznake energetske učinkovitosti	2010/30/EU	59
21.	Žičare za prijevoz osoba	2000/9/EZ	24
22.	Pirotehnički proizvodi	2013/29/EU	24
23.	Interoperabilnost željezničkog sustava	2008/57/EZ	193
24.	Ambalaža i ambalažni otpad	94/62/EZ	7
25.	Poštanske usluge	97/67/EZ	15
26.	Kozmetika	Uredba (EZ) 1223/2009	1
27.	Ograničavanje uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (RoHS)	2011/65/EU	-
28.	Kemikalije (REACH)	Uredba (EZ) 1907/2006	3
29.	Novi zakonodavni okvir i EMAS	Uredba (EZ) 765/2008	34
30.	Opća sigurnost proizvoda	2001/95/EZ	69

HZN je tijekom godine na zahtjev Kontaktne točke za proizvode pri Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta i Kontaktne točke za građevne proizvode pri Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja davao tumačenja o primjeni norma u harmoniziranom i neharmoniziranom području europskog zakonodavstva.

6.7 Članstvo i rad u tijelima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju i predstavljanje normizacijskih aktivnosti na nacionalnoj razini

Rad i aktivnosti Hrvatskog zavoda za norme (HZN-a) bio je u 2017. godini usmjeren na izvršavanje obveza koje proizlaze iz punopravnoga članstva u europskim i međunarodnim normizacijskim organizacijama kao i predstavljanju rada HZN-a na regionalnoj i državnoj razini, na stručnim skupovima, konferencijama, seminarima i susretima radi promicanja normizacije kao osnovne djelatnosti HZN-a.

6.7.1 Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO, IEC)

HZN je punopravni član Međunarodne organizacije za normizaciju (International Organization for Standardization, ISO) te Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva (International Electrotechnical Commission, IEC).

Pregled sudjelovanja na događanjima u organizaciji i uz podršku ISO-a u 2017. godini:

- Radionica za izradu ISO IWA 26, web konferencija, 9. i 10. ožujka 2017.
- Radionica za izradu ISO IWA 26, web konferencija, 2. i 3. svibnja 2017.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je na ISO Council, ISO General Assembly i ISO/DEVCO Meeting, Berlin, Savezna Republika Njemačka, u rujnu 2017. Od 2017. godine Hrvatski zavod za norme član je ISO Vijeća (ISO Council). ISO Vijeće je središnje upravljačko tijelo ISO-a koje se sastaje tri puta godišnje i čine ga predstavnici 20 članova ISO-a, službenici ISO-a te predsjedatelji odbora za razvoj politike CASCO, COPOLCO i DEVCO.

HZN vodi tajništvo međunarodnoga tehničkog pododbora IEC/TC/SC 31 J, *Razredba zona opasnosti i zahtjevi za instalacije (Classification of hazardous areas and installation requirements)* u suradnji s tvrtkom Fiditas na temelju Sporazuma o poslovnoj suradnji.

Članovima odgovarajućih hrvatskih tehničkih odbora osiguran je pristup radnim dokumentima navedenih međunarodnih odbora. Međunarodnim se odborima redovito dostavljaju primjedbe na radne dokumente u tijeku pripreme međunarodnih norma te se redovito obavlja glasovanje o radnim dokumentima u svim fazama rada na međunarodnim normama.

6.7.2 Europske organizacije za normizaciju (CEN i CENELEC) i Europski institut za telekomunikacijske norme (ETSI)

HZN je kao punopravni član Europskog odbora za normizaciju (European Committee for Standardization, CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC) te kao nacionalno normizacijsko tijelo član Europskog instituta za telekomunikacijske norme (European Telecommunications Standards Institute, ETSI) redovito sudjelovao u aktivnostima tih organizacija.

Obavijesti o hrvatskim normama koje su prihvaćene europske norme CENELEC-a i ETSI-ja dostavljaju se tim organizacijama u skladu s njihovim pravilima.

U skladu s obvezama HZN-a koje proizlaze iz članstva u europskim organizacijama za normizaciju, HZN je tijekom 2017. godine u brojna tijela delegirao svoje predstavnike koji aktivno sudjeluju u radu tih tijela.

HZN je sudjelovao u radu Tehničke uprave CEN-a (CEN/BT) i Tehničke uprave CENELEC-a (CENELEC/BT), na sastancima Upravnog vijeća CEN-a (CEN/CA), redovitoj godišnjoj skupštini CEN/CENELEC-a. U tijelima CEN-a i CENELEC-a: WG IT Tools i TF eComments sudjeluju predstavnici HZN-a.

U skladu s obvezama članstva, HZN je redovito glasovao o radnim dokumentima CEN/BT-a i CENELEC/BT-a. U 2017. godini glasovalo se o 221 BT dokumentu.

Pregled sudjelovanja u radu (na događanjima u organizaciji) europskih organizacija za normizaciju, ESO-a:

- Joint CEN CACC Policy i CENELEC WG Policy, web konferencija, 24. siječnja 2017.
- Sastanak CENELEC WG Policy, web konferencija, 25. siječnja 2017.
- Sastanak zajedničkog nadzornog odbora CEN-a i CENELEC-a *Membership relations and Monitoring Committee* i radne skupine za reviziju CEN i CENELEC-ovih dokumenata o članstvu (Guide 20 i Guide 22), web konferencija, 8. veljače 2017.
- Sastanak radne skupine za reviziju CEN i CENELEC-ovih dokumenata o članstvu (Guide 20 i Guide 22), web konferencija, 7. ožujka 2017.
- Sastanak zajedničkog nadzornog odbora CEN-a i CENELEC-a *Membership relations and Monitoring Committee*, web konferencija, 20. ožujka 2017.
- Sastanak CENELEC WG Policy, web konferencija, 3. travnja 2017.
- Zajednički sastanak Joint CEN CACC Policy i CENELEC WG Policy, web konferencija, 4. travnja 2017.
- Sastanak radne skupine za reviziju CEN i CENELEC-ovih dokumenata o članstvu (Guide 20 i Guide 22), web konferencija, 11. travnja 2017.
- CENELEC/BT 156. sjednica, Dublin, Sjeverna Irska, 26. i 27. rujna 2017.
- Zajednički sastanak Joint CEN CACC Policy i CENELEC WG Policy, 17. i 18. listopada 2017., Bruxelles, Belgija
- Sastanak zajedničkog nadzornog odbora CEN-a i CENELEC-a *Membership relations and Monitoring Committee*, web konferencija, 20. listopada 2017.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je na CEN/CENELEC General Assembly, Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo, lipanj 2017.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je u radu radne skupine CEN-CLC/BTWG 12 'Harmonized standards and the European regulatory framework' te aktivno pridonio izradi prijedloga dokumenta bitnih za izradu usklađenih europskih norma. Tijekom 2017. godine održano je 13 sastanaka radne skupine putem interneta, tj. aplikacije GoTo Meeting.

Predstavnici HZN-a sudjelovali su u radnoj skupini za organizaciju sastanka radne skupine CEN/TC 425/WG1, koji je održan u Zagrebu od 7. do 8. prosinca 2017. godine. CEN/TC 452 je prvi europski tehnički odbor čije tajništvo vodi Hrvatski zavod za norme. Riječ je o odboru čije područje rada obuhvaća zahtjeve za obuku pasa pomagača (u koje se ubrajaju i psi vodiči), zahtjeve za korisnike i trenere.

Predstavnica HZN-a sudjelovala je na sastancima radne skupine za mala i srednja poduzeća (SME-WG) putem web konferencije u svibnju i u listopadu 2017. godine pri čemu je u listopadu održala izlaganje pod nazivom: *Communication tools and promotional activities* koje je uključilo rezultate istraživanja komunikacijskih alata i promotivnih aktivnosti među članovima CEN-a i CENELEC-a provedenog tijekom 2016. godine.

Predstavnica HZN-a sudjelovala je u radu Europskog foruma za distribuciju norma, na 53. sastanku EFSD-a, u Varšavi, Poljska, listopad 2017.

Projekt SA/CEN/ENTR/000/2012-07 "eComment"

U 2014. godini izrađen je sustav za komentiranje nacrti norma – HZNacrti. Sustav je namijenjen hrvatskoj stručnoj javnosti koja nije uključena u rad tehničkih odbora HZN-a, a posebno malim i srednjim poduzećima koja se žele informirati o nacrtima norma te davati svoje komentare na nacрте za vrijeme trajanja javne rasprave. Putem sustava HZNacrti korisnici mogu čitati nacрте norma te davati komentare koji će nakon isteka roka za davanje komentara biti prosljeđeni hrvatskomu tehničkom odboru (HZN/TO, HZN/TO E) zaduženom za određeni nacrt.

Sustav je dostupan korisnicima putem internetske stranice HZN-a od 1. rujna 2014. godine, <http://www.hzn.hr/default.aspx?id=396>.

Izrada sustava HZNacrti sufinancirana je sredstvima EK-a u okviru Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (Competitiveness and Innovation Framework Programme – CIP), kojemu je cilj potaknuti konkurentnost europskih poduzeća. Prvu komponentu CIP programa čini Program za poduzetništvo i inovacije (Entrepreneurship and Innovation Programme – EIP), kroz koju se financira i projekt SA/CEN/ENTR/000/2012-07 "eComment", čiji je prijavitelj CEN-CENELEC Management Centre (CCMC). Projekt traje četiri godine, a ukupna vrijednost projekta je 670.370,28 EUR. Vrijednost je projekta za HZN 130.531,94 EUR, a EK i EFTA sufinanciraju projekt u iznosu od 95 %. Komunikaciju između članova CEN-a i EK-e odnosno EFTA-e koordinira CCMC. Odnosi svih strana u projektu definirani su okvirnim partnerskim sporazumom između EK-e, EFTA-e, CEN-a i CENELEC-a (Framework Partnership Agreement 2009 – FPA 2009).

U 2017. godini u sustav HZNacrti učitano je 1256 nacrti norma, registriran je 101 korisnik, a upućeno je, nažalost, samo 6 komentara na 1 nacrt norme.

HZN je u 2017. izradio četvrti, konačni tehnički i financijski izvještaj koji se upućen u CCMC-u čiji je zadatak izvještaje poslati Europskoj komisiji zajedno s izvještajima drugih sudionika u projektu. Informacija o tome jesu li izvještaji prihvaćeni bit će dostupna u travnju 2018. godine.

6.7.3 Suradnja s nacionalnim normirnim tijelima drugih država

Nastavljena je suradnja s nacionalnim normizacijskim organizacijama Njemačke (DIN, VDE), Ujedinjenog Kraljevstva (BSI) te američkom normizacijskom organizacijom ASTM na distribuciji njihovih norma korisnicima u Republici Hrvatskoj.

Pregled sudjelovanja u radu (na događanjima u organizaciji) nacionalnih normirnih tijela drugih država:

- Predstavnik Hrvatskog zavoda za norme sudjelovao je na 6. balkanskoj konferenciji koja je održana od 2. do 4. studenog 2017. godine u Antaliji, Republika Turska
- Predstavnici Hrvatskoga zavoda za norme od 14. do 15. prosinca bili su u dvodnevnom radnom posjetu Slovenskom institutu za normizaciju (SIST) u sklopu kojeg su održani sastanci na kojima su razmijenjena iskustva u normizacijskom radu te sudjelovanju u europskim projektima prevođenja.

6.7.4 Suradnja s drugim tijelima u Republici Hrvatskoj

Hrvatski zavod za norme tijesno surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama i ustanovama koje u svojem radu upotrebljavaju norme (Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Državni zavod za mjeriteljstvo, Hrvatska akreditacijska agencija i sl.).

Hrvatski zavod za norme također surađuje s Hrvatskom gospodarskom komorom, inženjerskim komorama te strukovnim tehničkim udrugama (Hrvatskom komorom inženjera građevinarstva, Hrvatskom komorom inženjera elektrotehnike, Hrvatskom komorom arhitekata, Hrvatskim mjeriteljskim društvom, Hrvatskim društvom za kvalitetu i drugima).

Nastavljena je suradnja sa strukovnim komorama i Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta u smislu pristupa članova komora Repozitoriju hrvatskih norma HRN4You te su povezano s tim obnovljeni Sporazumi o suradnji s Hrvatskom komorom inženjera građevinarstva (HKIG), Hrvatskom komorom inženjera elektrotehnike (HKIE) i Hrvatskom komorom arhitekata (HKA).

Hrvatski zavod za norme redovito je davao mišljenja o svim propisima i zakonima iz područja sigurnosti proizvoda te o drugim dokumentima koje su mu na ocjenjivanje dostavljala ministarstva ili druge državne upravne

organizacije. Nekoliko je djelatnika HZN-a uključeno u rad komisija za donošenje zakona i propisa u više ministarstava.

Nadalje, Hrvatski zavod za norme davao je na zahtjev Komisije za javne nabave određena tumačenja primjene norma u tehničkim specifikacijama za javne nabave.

HZN za tijela državne uprave na zahtjev izrađuje popise norma koji služe za provedbu usklađenog zakonodavstva koje se temelji na načelima novoga zakonodavnog okvira radi njihova objavljivanja u Narodnim novinama.

Djelatnici HZN-a sudjelovali su na e-savjetovanju o Pozivu na dostavu projektnih prijedloga „Uvođenje sustava upravljanja poslovnim procesima i kvalitetom“.

Hrvatski zavod za norme davao je na zahtjev tijela državne uprave određena tumačenja primjene norma u tehničkim specifikacijama za javne nabave.

6.8 Informatički sustav HZN-a

Informatički i komunikacijski sustav Hrvatskog zavoda za norme sastoji se od 11 poslužitelja s odgovarajućom zaštitom mreže i e-pošte te centraliziranim sustavom za sigurno kopiranje poslužitelja (backup).

Središnji dio informatičkog i komunikacijskog sustava čini sustav upravljanja procesima u normizacijskom radu koji se odvija u okviru Zavoda, a temelji se na IBM platformi Lotus Notes s Domino serverom. Taj je sustav projektiran tako da pokriva sve procese koji se odvijaju u postupku donošenja norma te preuzimanja europskih i međunarodnih norma, osigurava rad tehničkih odbora te sudjelovanje hrvatskih stručnjaka u radu europskih i međunarodnih tehničkih odbora u svim fazama razvoja norma, kao što su davanje mišljenja i primjedaba te glasovanje o normativnim dokumentima u svim fazama njihova razvoja. Osim uobičajene razmjene poruka, sustav osigurava izravnu povezanost s aplikativnim rješenjima, tj. prihvaćanje i slanje poruka sa svim vrstama priloženih digitalnih dokumenata iz aplikativnog u sustav e-pošte i obrnuto.

Zbog specifičnosti normizacijskog rada i njegova, prije svega europskog i međunarodnog, karaktera te obveza HZN-a da sudjeluje u tome radu i da osigura kompatibilnost toga sustava sa sličnim sustavima europskih (CEN, CENELEC, ETSI) i međunarodnih (ISO, IEC) normizacijskih organizacija, taj je sustav potrebno trajno posuvremenjivati i održavati tako da zadovoljava sve zahtjeve koji proizlaze iz takve suradnje i obveza HZN-a prema međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama.

Sustav Lotus Domino/Notes je ključni sustav za poslovanje Zavoda te se za njega putem natječaja na godišnjoj razini ugovara održavanje. Na taj je način omogućena modernizacija sustava i dogradnja novih funkcija i poboljšanje postojećih.

Osim temeljnoga normizacijskog rada, taj sustav omogućuje odvijanje i drugih procesa kao što su informiranje javnosti o normama i normativnim dokumentima (prije svega trajno posuvremenjivanje kataloga hrvatskih norma na internetskoj stranici Zavoda), prodaju norma korisnicima, prije svega u Republici Hrvatskoj, te pružanje drugih informacija iz područja normizacije korisnicima.

U periodu od siječnja do prosinca 2017. kroz dva je šestomjesečna ciklusa ugovorena usluga održavanja s vanjskim pružateljem usluge. Ugovaranje usluge održavanja direktno ovisi o dostupnim financijskim sredstvima alociranim za tu namjenu. Zbog nedostataka sredstava u prvom dijelu godine, usluga je ugovorena polugodišnje. Financijskim rebalansom temeljem kojeg su postala dostupna preostala potrebna financijska sredstva, naknadno je ugovoren drugi ciklus održavanja. Prvi je ciklus održavanja bio u periodu od 1. siječnja do 30. lipnja 2017., a drugi od 1. srpnja do 31. prosinca 2017. Ukupno procijenjena vrijednost usluge za svih 12 mjeseci se time nije povećavala.

Unaprijeđena je mrežna aplikacija koja omogućuje uvid u hrvatske norme (repozitorij hrvatskih norma HRN4You) nizom novih funkcija i mogućnosti, kako s korisničke tako i s administrativne strane. Cilj je tijekom 2018. godine omogućiti pristup za male i srednje korisnike. Paralelno s uvođenjem nove funkcionalnosti, radilo se i na redizajnu aplikacije radi podizanja standarda kvalitete usluge i korisničkog iskustva na novu, višu razinu. Cilj je unaprijediti zadovoljstvo korisnika spomenutom aplikacijom, što je ostvarivo kroz poboljšanje upotrebljivosti, pristupačnosti, informacijske arhitekture, vizualnog dizajna i dizajna interakcija. Osim aktivnosti unaprijeđivanja aplikacije, kontinuirano se provodi administriranje sustava, pruža podrška ključnim korisnicima i po potrebi pojedinim krajnjim korisnicima. Podrška korisnicima podrazumijeva pomoć u radu s aplikacijom i otklanjanje poteškoća prilikom uporabe. To uključuje i izrade korisničkih uputa, odgovaranje na upite i sl. Zbog već ranije navedenih razloga, usluga održavanja s vanjskim pružateljem usluge također je ugovorena u dva ciklusa.

Informatički sustav kojim se osigurava potpora prodaji, e-prodaja, također je unaprijeđen novim funkcijama i mogućnostima. Svrha je toga sustava posuvremenjivanje sustava prodaje norma, potpora tomu sustavu te praćenje prodajnog procesa i njegova integracija s ostalim uslugama poput repozitorija hrvatskih norma i web trgovine. U okviru rješenja za potporu prodajnom procesu, u tijeku je rad na izradi modela web trgovine koja bi integrirala DRM sustav zaštite.

Sustav Lotus Domino/Notes je 2017. obogaćen novim funkcijama i mogućnostima koje se odnose na interni rad i normizacijske procedure.

Trajno se unaprijeđuje i posuvremenjuje internetska stranica HZN-a (www.hzn.hr) na hrvatskome i engleskome jeziku na kojoj su javnosti dostupni katalog hrvatskih norma i program rada HZN-a sa svim normizacijskim projektima, opće informacije o HZN-u, aktivnostima, tehničkoj infrastrukturi (HZN/TO) i publikacijama. Mrežne se stranice HZN-a svakodnevno posuvremenjuju novim sadržajima i informacijama iz područja normizacije i srodnih djelatnosti. Na stranici se redovito objavljuje službeno glasilo HZN-a e-Glasilo. Također je na godišnjoj razini ugovorena Usluga nadogradnje i održavanja WEB CMS sustava te usluga WEB hostinga s trajanjem do 23. travnja 2018.

Trajno se provodi cjelovita zaštita informatičkog sustava od računalnih prijetnji.

Pokrenut je postupak nabave SSL certifikata za sustav WEB pristupa repozitoriju HRN. Također, u okviru aktivnosti unaprijeđenja nekih perifernih procesa zavoda, a prvenstveno radi ostvarivanja dodatnih ušteda, nabavljen je i stavljen u funkciju sustav za centralizirani ispis dokumenata i upravljanje ispisom.

Redovito se upotrebljavaju i ostala aplikativna rješenja za sljedeće poslovne procese:

- prodaja norma i drugih dokumenata
- financijsko knjigovodstvo
- djelovodni poslovi
- opis i praćenja zaduženja/naplate članarina za članove HZN-a.

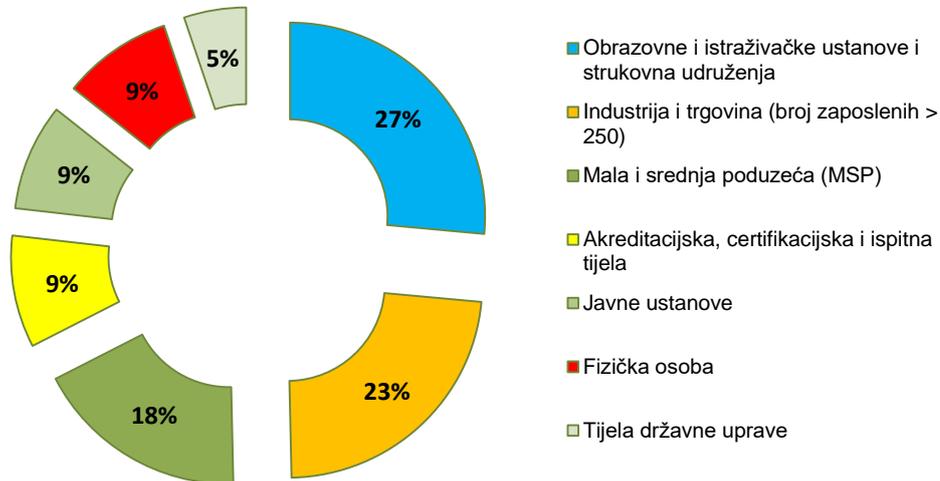
Radi ostvarivanja financijskih ušteda i povećanja djelotvornosti rada HZN-a, u čemu ključno značenje ima količina prometa preko interneta i njegova brzina, s pružateljem usluge pristupa internetu svake se godine revidira ugovor radi mogućih korekcija, a kako bi se postigao optimalan odnos mjesečnih troškova i pružene usluge.

U okviru Odsjeka za informatiku kontinuirano se provode sve aktivnosti koje su iz područja rada Odsjeka, a navode se u opisu poslova u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta za Odsjek za informatiku.

Održavanje strojne opreme (radne stanice, poslužitelji i periferna oprema) te programske opreme bazirane na Microsoft Windows tehnologijama provode isključivo djelatnici HZN-a u vidu preventivnog održavanja. Osim navedenog oblika planskog održavanja u okviru Odsjeka za informatiku HZN-a kroz kontinuirani nadzor odnosno monitoring sustava i uređaja, također se provodi i drugi oblik planskog održavanja (tzv. prediktivno održavanje) kada se aktivnosti održavanja realiziraju na temelju procjene stanja dijelova strojne opreme ili stanja sustava. U skladu s uočenim poremećajima, pokreću se određeni postupci daljnjih popravaka, nabave ili obnavljanja informatičke opreme. U slučaju manjih ispada koji ne zahtijevaju veći angažman vanjskih izvođača, Odsjek samostalno provodi i sve manje zahtjevne oblike korektivnog održavanja strojne ili programske opreme.

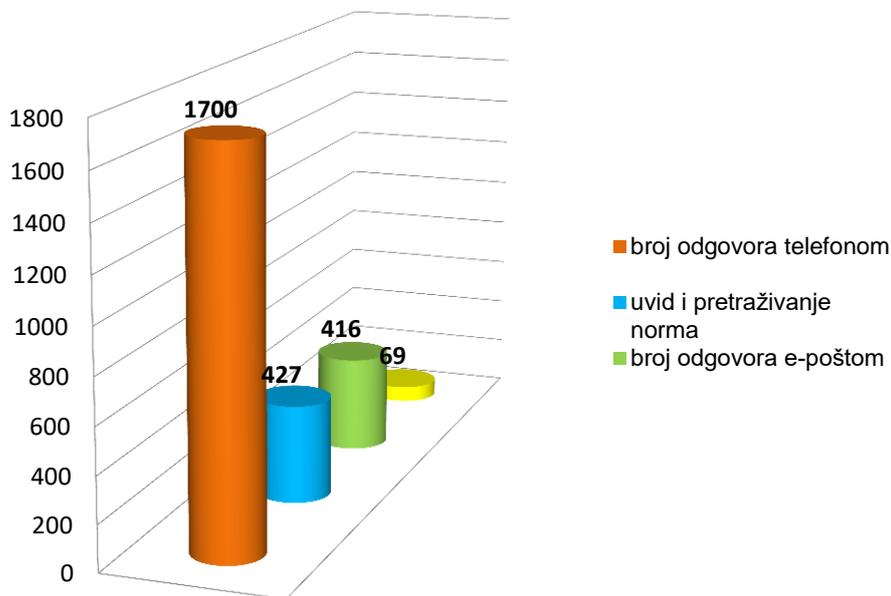
6.9 Normoteka i rad s korisnicima

U 2017. godini normoteku je posjetilo 427 korisnika. Najveći broj korisnika normoteke u 2017. godini bili su predstavnici obrazovnih i istraživačkih ustanova, industrije i trgovine, strukovnih udruženja, malih i srednjih poduzeća te akreditacijskih, certifikacijskih i ispitnih tijela.

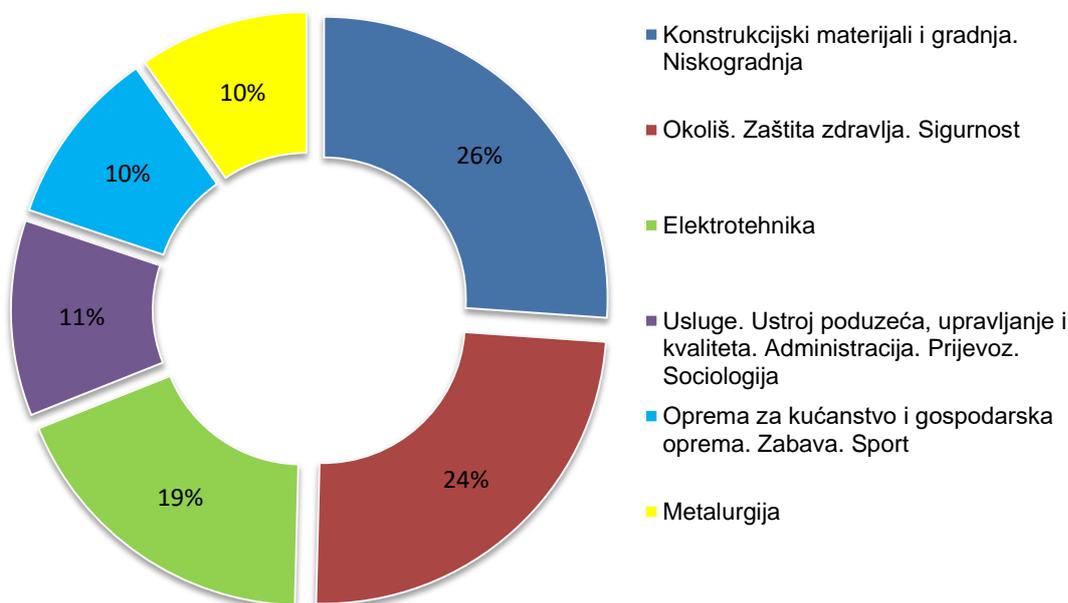
Slika 11 – Struktura korisnika normoteke (2017.)

Telefonskim putem pruženo je oko 1700 obavijesti o normama, a elektroničkom poštom odgovoreno je na 416 upita. Putem POS uređaja kupnju norma u normoteci obavilo je 69 korisnika.

Slika 12 – Usluge normoteke (2017.)

Najveći je interes korisnika bio pružanje obavijesti o normama iz područja konstrukcijskih materijala i gradnje, niskogradnje, okoliša, zaštite zdravlja i sigurnosti, elektrotehnike, usluga, ustroja poduzeća, upravljanja i kvalitete, administracije, prijevoza, sociologije, opreme za kućanstvo i gospodarske opreme, zabave i sporta te o normama iz područja metalurgije.

Slika 13: Norme izdane prema međunarodnoj razredbi norma (ICS) (2017.)

Najčešće traženi podaci korisnika bili su o sadržaju normativnih dokumenata, o statusu normativnih dokumenata i zamjeni za povučene normativne dokumente, o propisima koji upućuju na primjenu norma i o normama objavljenim u natječajnoj dokumentaciji u postupcima javne nabave.

Tijekom 2017. godine korisnicima normoteke omogućeno je pretraživanje baze podataka Perinorm i informacijskog sustava HZNorm te uvid u sadržaj svih normativnih dokumenata iz fonda koji čine: zbirka hrvatskih norma (HRN), zbirka europskih norma (CEN, CENELEC), zbirka međunarodnih norma (ISO, IEC), zbirka njemačkih norma (DIN), zbirka britanskih norma (BSI) te zbirka američkih granskih norma (ASTM).

Svi su važeći normativni dokumenti iz fonda dostupni na uvid u elektroničkome formatu na računalima prilagođenim potrebama korisnika za pretraživanjem podataka o normama te zaštićenim u skladu s pravilima o informacijskoj sigurnosti. Povučeni normativni dokumenti također su dostupni na uvid, djelomično u papirnatome, a većim dijelom u elektroničkome formatu.

Osim navedenog, korisnicima normoteke omogućen je pregled domaćih i stranih stručnih publikacija iz područja normizacije te pretplata na usluge informiranja.

Do kraja godine fond normoteke porastao je za oko 11500 novih normativnih dokumenata. S obzirom na fond normoteke, najveći broj informacijskih upita korisnika u 2017. godini povezan je s informacijama i podacima o hrvatskoj zbirci norma (HRN), a najmanji interes povezan je s informacijama i podacima o britanskoj zbirci norma (BSI).

U Odsjeku je tijekom godine u elektroničkome formatu pripremljeno oko 1900 hrvatskih norma. Za potrebe dostupnosti hrvatskih norma putem repozitorija hrvatskih norma, nazivi datoteka usklađeni su s referencijskim oznakama norma u Lotus bazi.

Za potrebe rada tehničkih odbora HZN-a tijekom godine redovito su pripremane narudžbe normativnih dokumenata s odgovarajućom zaštitom.

Nešto manji broj korisnika normoteke u 2017. godini u odnosu na prethodne godine, posebno one prije uspostavljanja elektroničkih aplikacija, tumačimo upravo povećanim pristupom korisnika e-aplikacijama, a posebno Repozitoriju hrvatskih norma (HR4You) o čemu će više podataka biti prikazano u točki 6.15.3.

Djelatnici normoteke tijekom godine su redovito učitali europske nacrt norme u aplikaciju HZNacrti koja je namijenjena svim zainteresiranim korisnicima, a posebno malim i srednjim poduzećima (MSP), kojima se želi olakšati sudjelovanje u aktivnostima nacionalne i europske normizacije te procesu izrade hrvatskih norma (HRN, HRN EN). Postupak registracije i korištenje aplikacijama jednostavni su i u potpunosti besplatni. Do kraja 2017. godine, u sustav je učitano i opisano 1277 nacrt norma.

Tijekom godine normoteku su zajedno sa svojim profesorima posjetili studenti Arhitektonskog fakulteta, studij dizajna, studenti sveučilišnog diplomskog studija Građevinskog fakulteta u Osijeku, studenti Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu i studenti Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu. Za vrijeme posjete HZN-u studentima su predstavljene informacijske, dokumentacijske i komunikacijske usluge normoteke te e-aplikacije: Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You, Sustav komentiranja nacrt norma - HZNacrti i alat za e-učenje. Za vrijeme svakoga organiziranog posjeta normoteci, posjetiteljima se daju korisne informacije o fondu, mogućnostima nabave norma i raspoloživim medijima, o zaštiti norma i autorskom pravu na norme, o vezi norma i propisa i dr.

6.10 Kontaktna točka za Codex Alimentarius

U travnju 2017. godine Kontaktna točka za Codex Alimentarius prešla je u nadležnost Ministarstva poljoprivrede.

6.11 Informacijska središnjica i postupak obavješćivanja prema WTO/TBT-u

U okviru svojih zadataka, Informativna središnjica WTO/TBT-a odgovorila je u 2017. godini na više od 220 upita o hrvatskim normama, hrvatskim tehničkim propisima i certificiranju proizvoda i laboratorija za ispitivanje. Većina je upita bila iz inozemstva.

Zaključkom Vlade RH od 21. listopada 2010. godine Hrvatski zavod za norme određen je nacionalnim notifikacijskim tijelom u smislu Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (TBT) pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO). Obavješćivanje svih tijela državne uprave o notifikacijama tehničkih propisa ostalih članica Svjetske trgovinske organizacije provodi se zbog pravovremenog reagiranja relevantnih tijela čime se treba spriječiti stvaranje zapreka u trgovini odnosno moguća šteta hrvatskom izvozu.

Tijekom 2017. godine nijedno ministarstvo ili državna upravna organizacija nisu dostavili zahtjev za notifikacijom tehničkih propisa.

6.12 Pružanje drugih vrsta usluga

6.12.1 Dodjela registracijskih brojeva

U HZN-u se provode i postupci dodjele registracijskog broja za izdavače kartica (IIN) (u skladu s normom ISO/IEC 7812, *Identification cards – Identification of issuers*), dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila i dijelova vozila (WMI, WPMI) (u skladu s normama HRN ISO 3780:2011, *Cestovna vozila – Međunarodni identifikacijski kod proizvođača (ISO 3780:2009)* i HRN ISO 4100:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača dijelova (ISO 4100:1980)*) i dodjele registracijskog broja davatelja programskih usluga za smart kartice (RID) (prema normi ISO/IEC 7816-5:2004, *Identification cards – Integrated circuit cards – Part 5: Registration of application providers*).

U tijeku 2017. godine provedena su četiri (4) postupka dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila (WMI) i jedan (1) postupak registracije za proizvođača dijelova vozila (WPMI).

U HZN-u se održava registar dodijeljenih registracijskih brojeva za Republiku Hrvatsku (javno dostupan na internetskim stranicama HZN-a).

6.12.2 Usluge informiranja

Na zahtjev korisnika Hrvatski zavod za norme izdaje potvrde o istovjetnosti, prihvaćanju ili statusu norma, kao i dozvole za korištenje dijelovima norma. Tijekom 2017. godine riješeno je dvadesetak takvih zahtjeva.

Hrvatski zavod za norme (HZN) svojim članovima i korisnicima nudi usluge jednokratnog i trajnog informiranja, pretplatu i stalne narudžbe norma prema *Cjeniku usluga Hrvatskog zavoda za norme*. Tijekom 2017. godine nije bilo zahtjeva za tim uslugama. Usluge treba unaprijediti i uskladiti s novim potrebama korisnika i novim IT tehnologijama.

Redovito je održavan portal za male i srednje poduzetnike na internetskim stranicama HZN-a pod nazivom Kutak za MSP te je u skladu sa zahtjevima Uredbe 1025/2012 objavljen izvještaj HZN-a o aktivnostima za MSP za 2017. godinu.

6.13 Izdavačka djelatnost

6.13.1 Objavljivanje hrvatskih norma

U HZN-u se tehnički uređuju europske i međunarodne norme i normativni dokumenti prihvaćeni u izvorniku za njihovu nacionalnu distribuciju (uključivanje nacionalnih identifikacijskih elemenata i predgovora). Ti se dokumenti pripremaju i pohranjuju isključivo u elektroničkom obliku (PDF formatu) za njihovu distribuciju korisnicima.

U HZN-u se također lektoriraju, tehnički uređuju i oblikuju za objavljivanje i distribuciju hrvatske norme i drugi normativni dokumenti koji se objavljuju na hrvatskome jeziku. Tijekom 2017. godine grafički je pripremljeno, lektorirano i/ili preveden ukupno 270 stranica.

6.13.2 Službeno glasilo

HZN e-glasilo izdaje se jednomjesečno. Službeno glasilo HZN-a sastoji se od dvije cjeline:

- 1) Osnovnog dijela glasila sa stručnim člancima i obavijestima i
- 2) Oglasnika normativnih dokumenata.

Tijekom 2017. godine objavljeno je dvanaest (12) brojeva HZN e-glasila. Od 2017. godine prešlo se na mjesečni ritam izdavanja glasila radi obveza nastalih ulaskom u punopravno članstvo u EU i obveze objavljivanja naslova hrvatskih normi na hrvatskom jeziku u službenom glasilu EU (Official Journal EU) te stavljanja nacrti norma na javnu raspravu, a u skladu s europskim i međunarodnim normizacijskim organizacijama. Ukupno je u 2017. godini objavljeno 177 stranica članaka, obavijesti o radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju, novosti iz HZN-a i drugih zanimljivosti.

U prilogu svakog e-glasila objavljuje se Oglasnik za normativne dokumente u kojem se objavljuju rezultati hrvatske normizacije:

- nove hrvatske norme
- nacrti hrvatskih norma
- prijedlozi za prihvaćanje stranih norma u izvorniku
- povučene norme i povučeni nacrti norma
- obavijesti o normama europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju.

Osim rezultata hrvatske normizacije, u Oglasniku za normativne dokumente objavljuju se i Rezultati međunarodne i europske normizacije. Popis međunarodnih i europskih normativnih dokumenata poredan je prema predmetnom ustroju, ICS-u.

Tijekom 2017. godine izdano je ukupno 12 brojeva Oglasnika za normativne dokumente s ukupno 664 stranice.

6.14 Aktivnosti u promicanju normizacije

6.14.1 Predstavljanje Hrvatskog zavoda za norme

Hrvatski zavod za norme aktivo je sudjelovao u promicanju primjene norma i normizacije na odgovarajućim radionicama i seminarima. Stručnjaci HZN-a na prikladan su način (stručnim referatima, prezentacijama i sl.) prezentirali rad HZN-a i primjenu norma.

U toku 2017. godine održane su sljedeće edukacije za studente:

- Studenti Studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, 2017-03-31
- Studenti diplomskog studija na Građevinskom fakultetu u Osijeku, 2017-04-28
- Studenti Fakulteta elektrotehnike i računarstva, 2017-06-01
- Studenti fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu, 2017-12-01.

Normoteka, kao informacijsko-komunikacijsko i dokumentacijsko središte, predstavljena je studentima koji su tijekom 2017. godine posjetili HZN. Bili su to studenti: Studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Fakulteta kemijskoga inženjerstva i tehnologije i Građevinskog Fakulteta u Osijeku.

Predstavnici Hrvatskoga zavoda za norme bili su krajem 2017. godine u dvodnevnom radnom posjetu Slovenskom institutu za normizaciju (SIST) gdje su s kolegama razmijenili iskustva u radu, a poseban naglasak bio je na provedbi Europskog projekta prevođenja harmoniziranih norma.

6.14.2 Obilježavanje svjetskog dana norma 2017. godine

Prigodom Svjetskog dana norma 14. listopada 2017. godine Hrvatski zavod za norme uputio je priopćenje hrvatskoj javnosti putem internetskih stranica HZN-a u kojem je prenesena poruka svjetskih organizacija za normizaciju ISO-a, IEC-a i ITU-a. Poruka obilježavanja Svjetskog dana norma bila je *Standards make cities smarter / Pametniji gradovi uz norme*.

Hrvatski zavod za norme (HZN), kao nacionalno normirno tijelo, tom je prigodom organizirao skup koji se održao dana 17. listopada 2017. godine u Kino dvorani, Ulica grada Vukovara 78, Zagreb.

Na skup su se odazvali pozvani predsjednici tehničkih odbora HZN-a, predstavnici tijela državne uprave, članovi Upravnog vijeća, Stručnog vijeća te ravnatelji srodnih institucija, tzv. infrastrukture za kvalitetu.

Na skupu su dodijeljene zahvalnice HZN-a zaslužnim pojedincima za poseban doprinos nacionalnoj normizaciji. Dobitnici zahvalnica za 2017. godinu su: Ivan Husar, Dina Šimunić, Darko Gulija, Darko Kittler, Željko Šakić, Dražen Aničić, Miljenko Ferić, Dubravka Bačun, Jasenka Zajec, Nikola Gambiroža, Marica Mlinac Mišak i Mirko Vuković.

6.15 Marketing i distribucija norma i normativnih dokumenata

6.15.1 Aktivnosti HZN-a u distribuciji norma i normativnih dokumenata

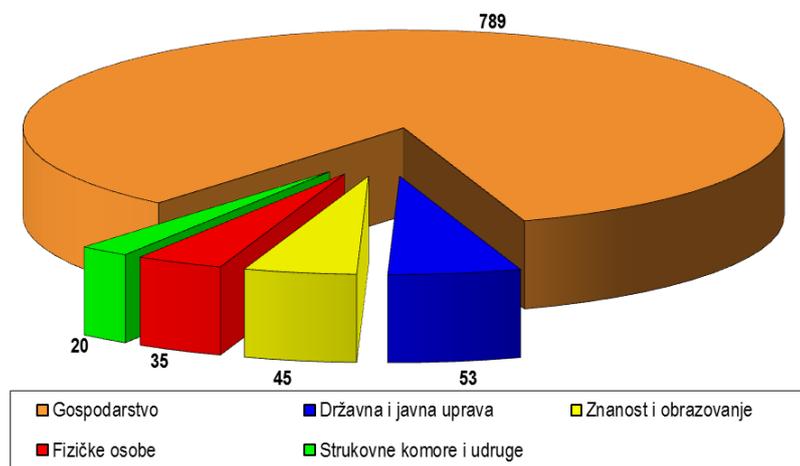
Odsjek za prodaju i marketing Hrvatskog zavoda za norme zaprimio je tijekom 2017. godine više od 4350 upita povezanih s dostupnosti i kupovinom normativnih dokumenata, statusom normativnih dokumenata, zamjenom za povučene normativne dokumente i drugim informacijama.

Zaposlenici Odsjeka za prodaju i marketing tijekom 2017. godine su:

- telefonskim putem pružili više od 4250 informacija o normama, predračunima, sustavu naručivanja normativnih dokumenata
- putem elektroničke pošte poslali oko 3000 odgovora na upite
- putem faksa zaprimljeno/poslano preko 220 predračuna i drugih informacija o normativnim dokumentima.

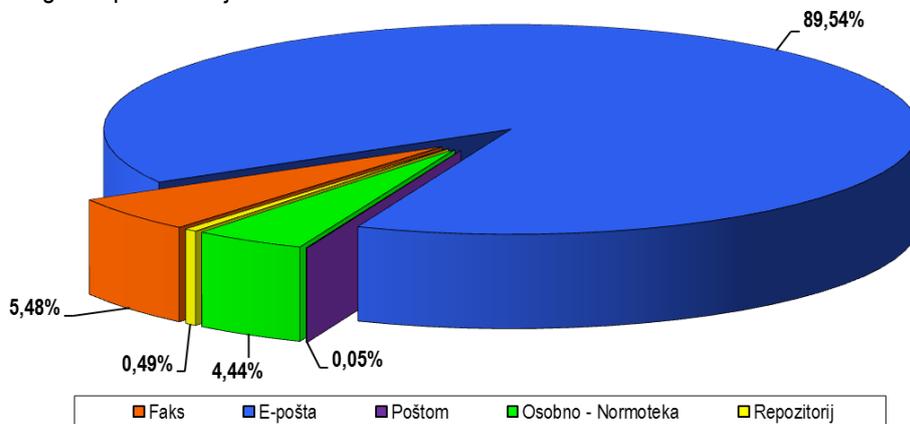
Navedena komunikacija s korisnicima normativnih dokumenata rezultirala je zaprimanjem 2027 upita/narudžbi za kupovinu normativnih dokumenata ili usluga HZN-a od ukupno 942 kupca. Struktura kupaca normativnih dokumenata u 2017. godini prikazana je na Slici 12.

U odnosu na 2016. godinu, uočen je porast ukupnog broja kupaca normativnih dokumenata, naročito iz područja gospodarstva.

Slika 13 - Struktura kupaca normativnih dokumenata prema djelatnosti u 2017. godini

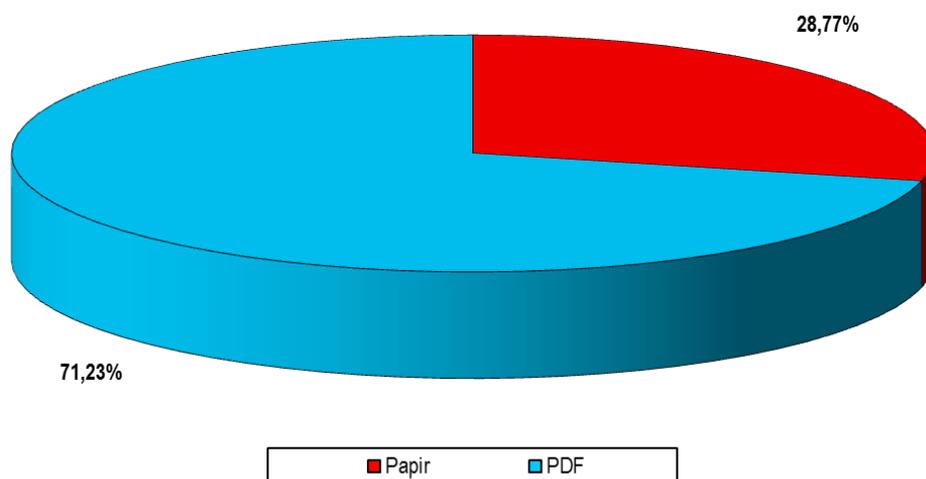
Tijekom 2017. godine upiti i/ili narudžbe kupaca zaprimane su putem elektroničke pošte, faksa, pošte, osobno u normoteci HZN-a ili putem repozitorija hrvatskih norma - HRN4You. Struktura načina zaprimanja upita/narudžbi u 2017. godini prikazana je na Slici 13.

Slika 14 - Struktura načina zaprimanja upita/narudžbi u 2017. godini

U Republici Hrvatskoj do 1. ožujka 2009. godine normativni dokumenti prodavali su se isključivo u papirnatome izdanju. U svrhu unaprjeđivanja prodaje, odnosno dostupnosti određenih normativnih dokumenata i u elektroničkom obliku, od 1. ožujka 2009. godine HZN uvodi zaštitu normativnih dokumenata pomoću vodenog žiga kako bi označio zakonitog nositelja licencije. Uvođenjem takvog oblika zaštite hrvatskih normativnih dokumenata (HRN, HRS, HRI, i dr.) te sukladno odobrenju međunarodnih organizacija ISO-a i IEC-a, međunarodni normativni dokumenti postali su dostupni u papirnatom i/ili elektroničkom (PDF) izdanju. Normativni dokumenti kupljeni u elektroničkom izdanju u ovome trenutku isporučuju se isključivo na CD-ROM-u. Ostali nacionalni i/ili granski normativni dokumenti koje distribuira HZN (ASTM, BS, DIN, VDE, SIST, ...) dostupni su isključivo u papirnatome izdanju.

U ožujku 2009. godine HZN je započeo prodaju hrvatskih normativnih dokumenata (HRN, HRS, HRI, i dr.) te međunarodnih normativnih dokumenata (ISO i IEC) u elektroničkom obliku (PDF na CD-ROM-u). U 2017. godini broj prodanih normativnih dokumenata u elektroničkom obliku dosegao je udio 71,23 % ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata, dok je 2009. godine broj prodanih normativnih dokumenata u elektroničkom obliku iznosio 32,12 % ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata.

Slika 15 - Prikaz omjera prodanih normativnih dokumenata s obzirom na medij njihove isporuke kupcu u 2017. godini

Sudjelovanje zaposlenika HZN-a na stručnim skupovima, seminarima i radionicama redovito se upotrebljava za promidžbu hrvatskih normativnih dokumenata te repozitorija hrvatskih norma – HRN4You. Na taj se način osigurava predstavljanje hrvatskih normativnih dokumenata većem broju stručnjaka te potiče njihov interes za kupnju i korištenje istima.

Prodaja hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata

Od 2005. do 2009. godine, kada je zabilježen najveći broj upita/narudžbi, zabilježen je kontinuirani rast zaprimljenih predmeta. Kao rezultat gospodarske situacije u Republici Hrvatskoj u 2010. godini, započinje pad zaprimljenih predmeta sve do 2012. godine kada je zaprimljeno 1795 predmeta, odnosno 34 % manje nego u rekordnoj 2009. godini.

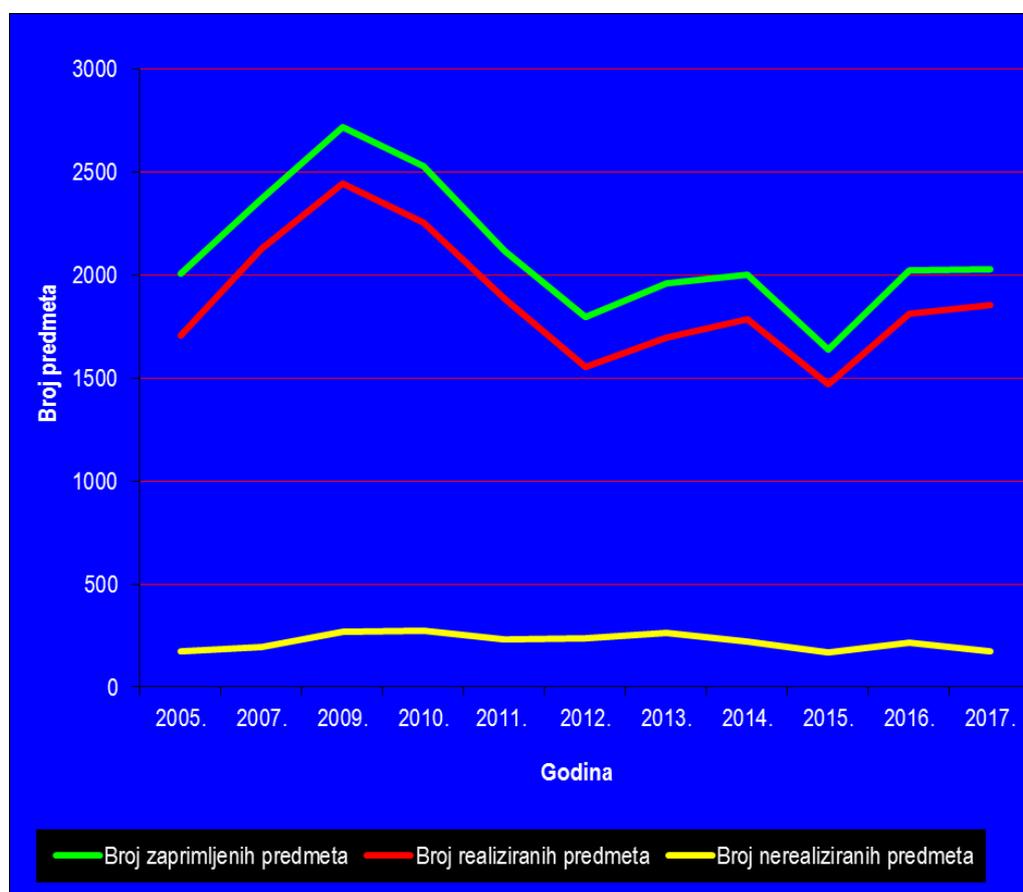
U 2017. godini izdano je 10,46 % više predračuna u odnosu na 2016. godinu. Od 2255 izdanih predračuna nije realizirano njih 395. Većina predračuna nije realizirana jer su kupci putem istih željeli samo provjeriti cijenu određenih normativnih dokumenata. Na temelju ispostavljenih predračuna, kupci se kasnije odlučuju za kupovinu dijela zatraženih norma (izdavanje novog predračuna) ili u potpunosti odustaju od kupnje. U 2017. godini zabilježen je rast broja zaprimljenih predmeta za 23 % u odnosu na 2015. godinu te u skladu s tim porast prodaje

normativnih dokumenata, iskazan u broju prodanih primjeraka koji se može vidjeti brojčano u Tablici 9 te grafički na Slici 16.

U 2017. godini prodano je 3058 različitih normativnih dokumenata u 5826 primjeraka.

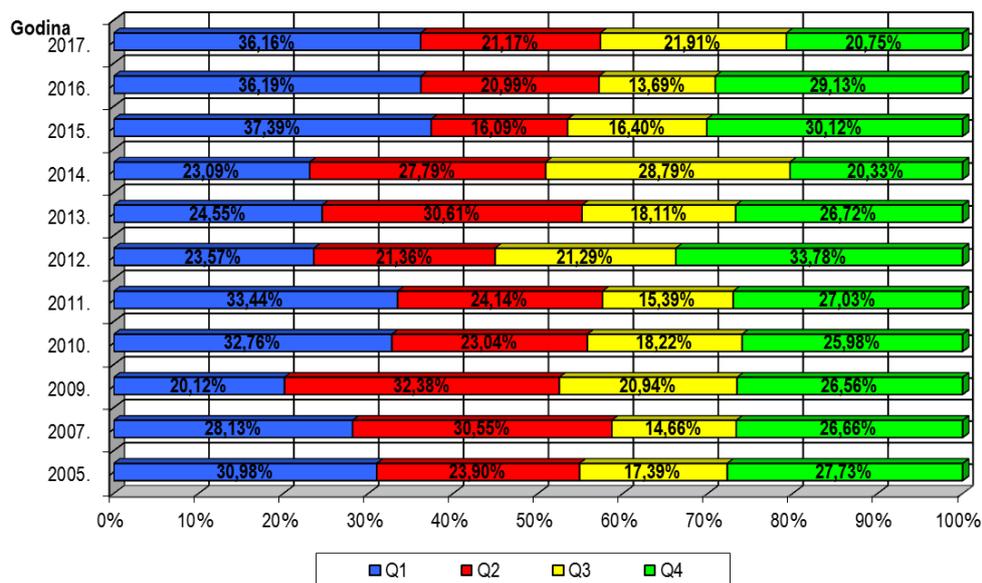
Tablica 9 - Prikaz broja zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta u razdoblju od 2005. do 2017. godine

Godina	2005.	2007.	2009.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Broj zaprimljenih predmeta	2008	2373	2717	2116	1795	1960	2004	1641	2026	2027
Broj realiziranih predmeta	1709	2131	2447	1885	1556	1698	1784	1470	1811	1853
Broj nerealiziranih predmeta (odustajanja od kupnje)	174	194	270	231	239	262	220	171	215	174

Slika 16 - Prikaz odnosa zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta u razdoblju od 2005. do 2017. godine

Usporedba prodaje normativnih dokumenata na godišnjoj i tromjesečnoj osnovi prikazana je na Slici 17.

Slika 17 - Prikaz prodaje normativnih dokumenata po tromjesečjima u razdoblju od 2005. do 2017. godine

Broj zaprimljenih predmeta u 2017. godini veći je za 7 % u odnosu na 2015. godinu. Broj realiziranih predmeta u 2017. godini iznosio je 89,39 % ukupnog broja zaprimljenih predmeta. U 10,61 % zaprimljenih predmeta nije došlo do realizacije jer su kupci odustali od kupnje nakon zaprimanja predračuna od strane HZN-a ili HZN nije bio u mogućnosti ispuniti potrebe kupaca budući da iste nisu bile u skladu s potpisanim ugovorima o distribuciji stranih normativnih dokumenata. Ukoliko HZN nije mogao posredovati u nabavci određenih stranih normativnih dokumenata, kupcima su dostavljane informacije gdje mogu naručiti normativni dokument, odnosno upućivani su na inozemne izdavače.

U 2017. godini ispostavljena su 1853 računa, a ukupni prihod od prodaje prema ispostavljenim računima iznosio je 2.475.336,82 kune. U Tablici 10 prikazana je struktura ukupnih prihoda prema ispostavljenim računima u 2017. godini.

Tablica 10 - Struktura ukupnih prihoda prema ispostavljenim računima u 2017. godini

Proizvod ili usluga	Iznos (kn)	Iznos (%)	
HRN, HRS, HRI,...	1.493.373,00 kn	60,33	
ISO	133.107,73 kn	5,38	
IEC	37.462,13 kn	1,51	
Norme i drugi normativni dokumenti	DIN	35.587,14 kn	1,44
	BSI	7.224,37 kn	0,29
	ASTM	12.700,51 kn	0,51
Ostali normativni dokumenti i publikacije (VDI, SIST, BAS, ÖNORM,...)	22.683,70 kn	0,92	
Pretplata za pristup repozitoriju hrvatskih norma – HRN4You	684.953,67 kn	27,67	
Ostale usluge	trošak otpreme, inozemne poštarine, troškovi špedicije i carinjena	48.244,57 kn	1,95
UKUPNO	2.457.336,82 kn	100,00	

U zadnje četiri godine prihodi Hrvatskog zavoda za norme od prodaje normativnih dokumenata i usluga u stalnom su porastu. U 2017. godini ostvareni je prihod od prodaje normativnih dokumenata i usluga veći za 10,92 % u odnosu na 2016. godinu.

Tablica 11 - Popis 10 najprodavanijih norma u 2017. godini prema broju prodanih primjeraka

Rb.	Oznaka norme	Naslov (HR)	Količina (kom)
1.	HRN EN ISO 9001:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom – Zahtjevi (ISO 9001:2015; EN ISO 9001:2015)	297
2.	HRN EN ISO 14001:2015	Sustavi upravljanja okolišem – Zahtjevi s uputama za uporabu (ISO 14001:2015; EN ISO 14001:2015)	129
3.	HRN HD 60364-6:2016	Niskonaponske električne instalacije – 6. dio: Provjeravanje (IEC 60364-6:2016; HD 60364-6:2016)	51
4.	HRN EN ISO/IEC 17025:2007	Opći zahtjevi za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorija (ISO/IEC 17025:2017; EN ISO/IEC 17025:2017)	47
5.	HRN EN ISO 9000:2015	Sustavi upravljanja kvalitetom – Temeljna načela i terminološki rječnik (ISO 9000:2015; EN ISO 9000:2015)	46
6.	HRN EN 62305-3:2013	Zaštita od munje – 3. dio: Materijalne štete na građevinama i opasnost za život (IEC 62305-3:2010, MOD; EN 62305-3:2011)	42
7.	HRN EN ISO 6579-1:2017	Mikrobiologija u lancu hrane – Horizontalna metoda za dokazivanje prisutnosti, određivanje broja i serotipizaciju Salmonella – 1. dio: Dokazivanje prisutnosti Salmonella spp. (ISO 6579-1:2017; EN ISO 6579-1:2017)	37
8.	HRN EN ISO 11290-1:2017	Mikrobiologija u lancu hrane – Horizontalna metoda za dokazivanje prisutnosti i određivanje broja Listeria monocytogenes i drugih Listeria spp. – 1. dio: Metoda dokazivanja prisutnosti (ISO 11290-1:2017; EN ISO 11290-1:2017)	30
9.	HRN EN ISO 6887-1:2017	Mikrobiologija u lancu hrane – Priprema ispitnih uzoraka, osnovnog i ostalih decimalnih razrjeđenja za mikrobiološko ispitivanje – 1. dio: Opća pravila za pripremu osnovnog i ostalih decimalnih razrjeđenja (ISO 6887-1:2017; EN ISO 6887-1:2017)	29
10.	HRN EN 12599:2013	Ventilacija u zgradama – Postupci ispitivanja i metode mjerenja za primopredaju sustava ventilacije i klimatizacije (EN 12599:2012)	26

Broj prodanih normativnih dokumenata u 2017. godini veći je za 7,4 % u odnosu na 2015. godinu i 1,8 % u odnosu na 2016. godinu.

Postotak prodanih hrvatskih normativnih dokumenata iznosi 94,42 % od ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata u 2017. godini. Od 2011. godine do danas udio hrvatskih normativnih dokumenata u ukupnom broju prodanih normativnih dokumenata iznosi više od 90 %. (Tablica 12 - Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku u razdoblju od 2005. do 2017. godine).

Prihodi od pretplata za pristup Repozitoriju hrvatskih norma – HRN4You u 2017. godini iznosili su 684.953,67 kn, odnosno 27,67 % ukupno ostvarenih prihoda od prodaje normativnih dokumenata.

Omogućavanje pristupa normama putem Repozitorija hrvatskih norma sigurno je jedan od razloga manjeg broja prodanih hrvatskih norma i normativnih dokumenata pogotovo iz područja graditeljstva, ali ovom vrstom usluge, odnosno e-alata Hrvatski zavod za norme ostvario je višestruke koristi.

Repozitorij hrvatskih norma - HRN4You vrlo dobro je prihvaćen od strane korisnika. Repozi torij hrvatskih norma pridonijet će usavršavanju stručnjaka, povećanju kvalitete rada te poticanju svijesti o važnosti i ulozi normizacije na svim razinama.

Budući da sve više korisnika iskazuje interes za ovu vrstu e-usluge HZN-a, potrebno je pristupiti nadogradnji repozitorija kako bi se omogućio pristup normama manjim korisnicima, odnosno korisnicima koji imaju potrebu praćenja norma samo iz određenog područja, odnosno područja njihove djelatnosti. Zbog nedostatka financijskih sredstava u 2017. godini, navedena nadogradnja planira se u 2018. godini.

Ostvareni prihodi od članarina za članstvo u HZN-u u 2017. godini veći su za 1,14 % u odnosu na 2016. godinu. Na razini cijele godine, od prodaje norma i članarina u 2017. godini ostvareni su prihodi veći za 3,39 % u odnosu na 2016. godinu.

6.15.2 Osiguravanje dostupnosti i prodaja stranih norma

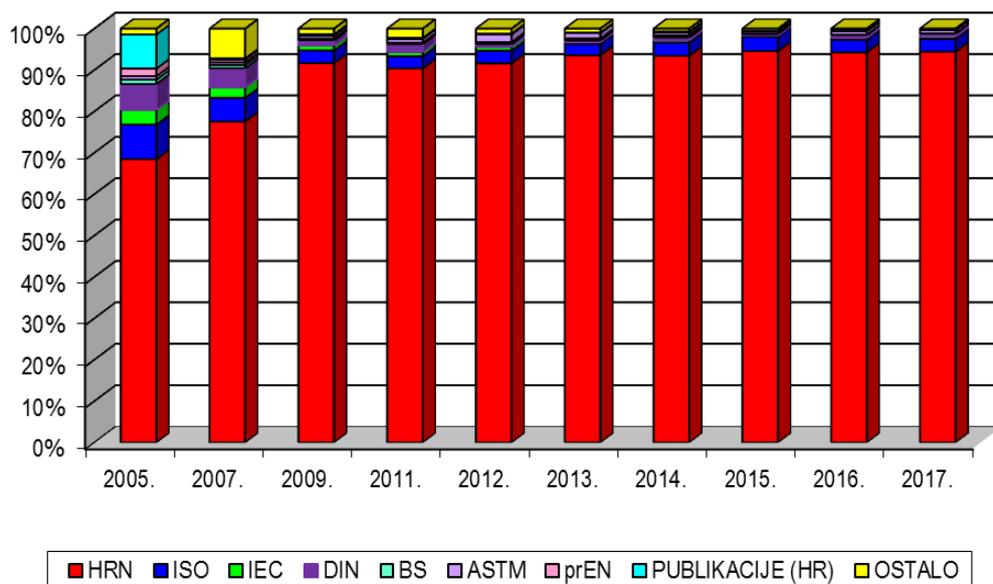
U 2017. godine nastavljena je suradnja HZN-a s međunarodnim (ISO, IEC), europskim (CEN, CENELEC), nekim nacionalnim normiranim tijelima (DIN, BSI) te američkim ASTM-om, a HZN osigurava dostupnost normativnih dokumenata tih tijela i njihovu prodaju na području Republike Hrvatske u skladu s potpisanim ugovorima.

Potreba korisnika u Republici Hrvatskoj za stranim normativnim dokumentima za koje HZN nema potpisane ugovore o njihovoj distribuciji i dalje postoji. Za nabavku stranih normativnih dokumenata (ANSI, IEEE, NFPA, VDI, IP, i dr.) nastavljena je suradnja s danskim normiranim tijelom Danish Standards (DS). Odabir DS-a za nabavu stranih normativnih dokumenata opravdan je izbor zbog njihovih ekonomski najpovoljnijih uvjeta.

Tablica 12 - Prodaja normativnih dokumenata prema izvorniku u razdoblju od 2005. do 2017. godine

	2005.	2007.	2009.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
HRN	4865	7457	9830	6409	5168	6543	8774	5132	5396	5501
ISO	594	549	328	208	172	188	298	187	171	180
IEC	251	242	123	68	50	28	49	12	30	32
prEN	130	69	11	15	11	6	11	5	12	1
DIN	447	447	141	140	42	31	74	25	39	44
BS	73	72	47	24	27	36	48	0	5	4
ASTM	61	61	72	64	103	90	61	30	39	40
GLASILO	183	98	**	**	**	**	**	**	**	**
PUBLIKACIJE (HR)	585	30	25	4	2	4	10	7	2	3
OSTALO	100	687	146	157	66	65	66	28	24	21
UKUPNO	7289	9712	10723	7089	5641	7052	9391	5426	5724	5826

** HZN Glasilo se od broja 6/2008 izdaje isključivo u elektroničkom obliku (u PDF formatu) i besplatno je dostupno na službenoj internetskoj stranici HZN-a (www.hzn.hr)

Slika 18 - Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku u razdoblju od 2005. do 2017. godine

Postotak prodanih hrvatskih normativnih dokumenata u 2017. godini iznosi 94,42 % ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata.

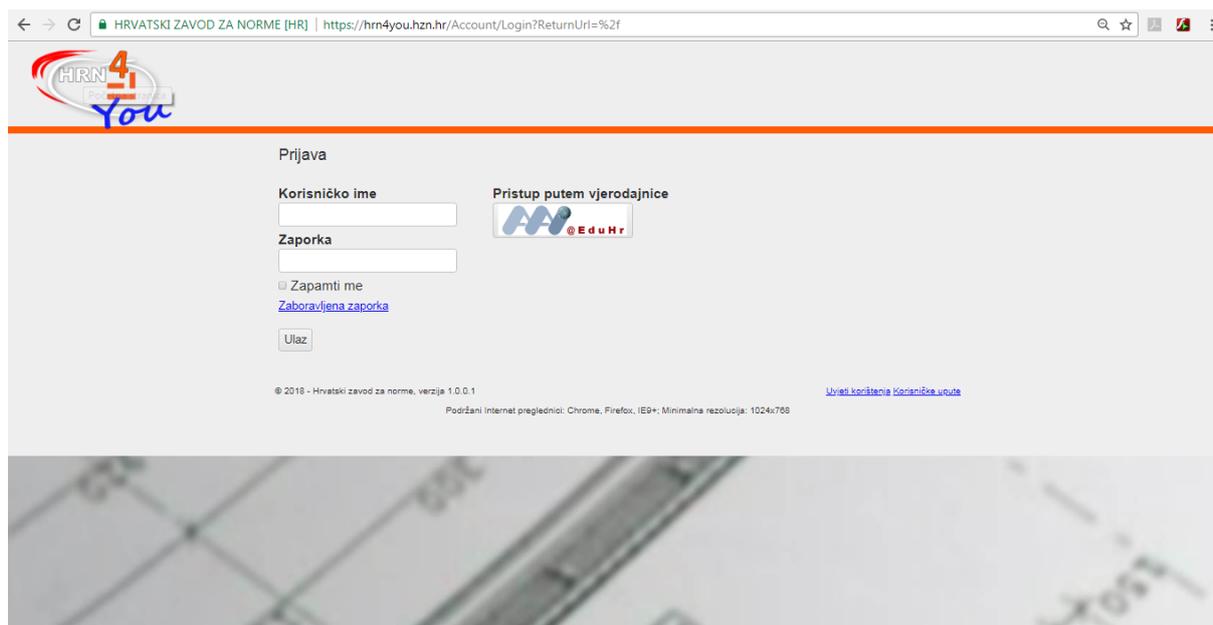
6.15.3 Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You

Repozitorij hrvatskih norma - HRN4You digitalna je zbirka hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata nastalih kao rezultat normizacijskog procesa. Repozirotij je web aplikacija koja trenutačno sadrži više od 45 060 (vrijedećih i povučениh) hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata koji su dostupni on-line 24/7/365. Na dokumentima koji su dostupni putem repozitorija poduzete su mjere zaštite autorskog prava na norme te su isti dostupni isključivo za čitanje. Repozirotij je namijenjen članovima strukovnih komora, organizacijama s većim brojem zaposlenih, strukovnim udrugama i društvima s većim brojem članova, tijelima državne uprave i sličnim organizacijama čiji članovi ili zaposlenici upotrebljavaju norme u svakodnevnom radu, obavljaju upravne radnje, nadzorno-tehničke poslove uz primjenu norma i sl.

Potpisivanjem sporazuma s HZN-om omogućuje se pristup kompletnoj zbirci hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata.

Cijena pristupa repozitoriju hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata – HRN4You ovisi o:

- trenutačnoj vrijednosti zbirke hrvatskih norma i normativnih dokumenata
- ukupnom broju hrvatskih norma u zbirci
- broju korisnika koji pristupaju repozitoriju
- vremenskom trajanju korištenja repozitorijem (6 mjeseci / 1 godina)

Slika 19 - Prikaz početne stranice Repozitorija hrvatskih norma – HRN4You

Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You dostupan je na internetskoj stranici <https://hrn4you.hzn.hr>

U suradnji s CARNet-om Hrvatski zavod za norme krajem 2016. godine nadgradio je Repozitorij hrvatskih norma s mogućnosti pristupanja istome putem vjerodajnice AAI@EduHr. Pristup putem vjerodajnice AAI@EduHr ponajprije je namijenjen pristupu Repozitoriju hrvatskih norma od strane obrazovnih institucija, odnosno akademske zajednice. Tijekom 2017. godine putem promotivnog pristupa iz 6 (šest) obrazovnih ustanova Repozitoriju su pristupila 596 korisnika (djelatnika, studenata, vanjskih suradnika,...) te su u više od 10578 pregleda pogledali 2663 hrvatska normativna dokumenta.

Tijekom godine nastavljeno je s održavanjem repozitorija hrvatskih norma pod nazivom HRN4You te su obnovljeni sporazumi s korisnicima s kojima su već ranije isti potpisani, a o čemu se više podataka nalazi u niže navedenoj tablici. Korisnici repozitorija izvršili su u 2017. godini 95977 pregleda. O normama u repozitoriju se brine normoteka HZN-a koja pruža i podršku korisnicima pri pristupu zbirci hrvatskih norma i ostalih normativnih dokumenata te ih savjetuje u pitanjima autorskih prava i izdanja ili statusa dokumenata. Povezano s objavom HZN e-Glasila koje izlazi 12 puta godišnje i u kojemu se objavljuju nove hrvatske norme, broj norma dostupnih u repozitoriju je tijekom 2017. godine uvećan za 1894 norme.

Tablica 13 - Korisnici i korištenje repozitorijem hrvatskih norma HRN4You (2017).

Korisnici repozitorija HRN4You (2014.)	Broj korisnika koji je pristupio normama:	Pristupljeno puta:	Broj pregledanih norma:
Hrvatska komora inženjera elektrotehnike (HKIE)	534	24118	3609
Hrvatska komora inženjera građevinarstva (HKIG)	981	51537	4407
Hrvatska komora arhitekata (HKA)	382	7601	1436
Ministarstvo gospodarstva (MINGO)	42	1039	334
Ostali (promotivni pristup)	624	11682	3037

6.16 Sustav upravljanja kvalitetom HZN-a

Godine 2015. HZN je proveo recertifikaciju sustava kvalitete te je u srpnju 2015. godine dobio Certifikat CH 15/1347 kvalitete prema normi HRN EN ISO 9001:2009. Certifikaciju sustava kvalitete provela je podružnica švicarske organizacije SGS. Certifikat je valjan od 15. srpnja 2015. do zaključno 14. srpnja 2018. godine te ostaje na snazi pod uvjetom zadovoljavajućih rezultata nadzornih audita. Recertifikacijski audit mora biti obavljen prije 1. srpnja 2018. godine.

Godine 2017. proveden je redoviti nadzorni audit sustava upravljanja kvalitetom HZN-a pri kojem nije bilo iskazanih nesuglasnosti i obnovljen je certifikat prema normi HRN EN ISO 9001:2009. za sljedeći opseg aktivnosti pripremanje, prihvaćanje, izdavanje i promicanje hrvatskih norma i drugih dokumenata i publikacija iz područja normizacije te uključivanje u europske i međunarodne normizacijske procese.

7. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Za Hrvatski zavod za norme (glava 04980) planirana su sredstva u ukupnom iznosu 9.745.271,00 kuna u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcije za 2018. i 2019. godinu koje su usvojene na sjednici Hrvatskog Sabora 15. prosinca 2016. godine, objavljene u Narodnim novinama broj 119. od 20. prosinca 2016. godine.

Hrvatski zavod za norme izradio je financijski plan za 2017. godinu i projekcije za 2018. – 2019. godinu u skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15.), Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu, Uputama Ministarstva financija za izradu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika Državnog proračuna za 2017. - 2019. i Uputi nadležnog Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta s dobivenim limitom. Slijedom navedenog HZN-u je dodijeljen limit u ukupnom iznosu 9.553.271,00 kuna za 2017. godinu, prijedlog za 2018. i 2019. godinu također iznosi 9.553.271,00 kuna. Limit uključuje rashode poslovanja (skupina konta 3) i rashode za nabavu nefinancijske imovine (skupina konta 4), a koji se financiraju iz izvora 11 - opći prihodi i primici i izvora 12 - sredstva učešća za pomoći.

Tablica 14 - Proračun

	PRIJEDLOG PRORAČUNA ZA 2017. (NN 119/2016)	PROJEKCIJA PRORAČUNA ZA 2018. (NN 119/2016)	PROJEKCIJA PRORAČUNA ZA 2019. (NN 117/2016)	IZMJENE I DOPUNE DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2017.(NN 113/2017)
Planirani prihodi izvor 11 + 12	9.553.271,00	9.553.271,00	9.553.271,00	9.553.271,00
Planirani rashodi izvor 11 + 12	9.553.271,00	9.553.271,00	9.553.271,00	9.553.271,00
Planirani prihod izvor 51	192.000,00	192.000,00	192.000,00	192.000,00
Planirani rashod izvor 51	192.000,00	192.000,00	192.000,00	192.000,00
Donacija				13.567,00
Sveukupno	9.745.271,00	9.745.271,00	9.745.271,00	9.758.838,00

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 17. studenoga 2017. godine donio Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcije za 2018. i 2019. godinu i Odluke o davanju suglasnosti na Izmjene i dopune financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2017. godinu i projekcija za 2018. i 2019. godinu. Navedeni su dokumenti objavljeni u Narodnim novinama, broj 113. od 18. studenoga 2017. godine.

U navedenim izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu, Hrvatski zavod za norme napravio je preraspodjelu sredstava u ukupnom iznosu 802.400,00 kuna unutar limita ukupnih rashoda glave kako bi do kraja godine podmirio sve obveze i isplatio sve rashode za zaposlene.

7.1. Prihodi

Planirana sredstva koja su odobrena u izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu iznose 9.758.838,00 kuna, a sastoje se od 97 % izvora 11 - opći prihodi i primici odnosno 9.493.271,00 kuna, ostatak čini projekt koji se financira iz izvora 12 i 51, te prenesena donacija iz 2016. godine – izvor 61.

Hrvatski zavod za norme u svom financijskom planu planirao je sljedeće izvore i aktivnosti:

- aktivnost A651002 Administracija i upravljanje Hrvatskog zavoda za norme; izvor 11, donacija - izvor 61
- kapitalni projekt K651011 Informatizacija; izvor 11
- aktivnost A651012 Projekt CIP e-Comments; izvor 12 i izvor 51.

Aktivnost A651012 Projekt CIP e-Comments planirana je za nastavak projekta CIP e-Comments koji se financira iz izvora 12 (sredstva sudjelovanja za pomoć) i izvora 51 (sredstva iz pomoći EU-a).

U skladu s limitom i odobrenom preraspodjelom općih prihoda i primitaka osigurana su sredstva za pokriće troškova za zaposlene koji čine 64 % ukupnih planiranih sredstava, materijalni rashodi i financijski rashodi 30 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine čine oko 5 % i neznatno sudjelovanje za Projekt CIP e-Comments.

Zaključno s 31. prosinca 2017. godine prihodi ostvareni prema Sustavu državne riznice iznose 9.348.578,00 kuna, dok prema podacima iz Obrazca PR-RAS Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima iznose 9.335.011,00 kuna (AOP 001). Razlika između navedenih podataka proizlazi zbog trošenja donacije (izvor 61) koja je u Sustavu državne riznice knjižena kao prihod prilikom uplate 2012. godine i trošenjem donacije smanjuje višak prihoda prenesen u PR-RAS-u.

Slijedom navedenog izvršenje plana je 95,80 % ukupno odobrenih sredstava, odnosno prema aktivnostima i projektima kako slijedi:

- aktivnost A651002 Administracija i upravljanje Hrvatskog zavoda za norme; izvor 11 izvršenje 97,24 %,
- kapitalni projekt K651011 Informatizacija; izvor 11 izvršenje 95,16 %,
- aktivnost A651012 Projekt CIP e-Comments; izvor 12; izvršenje 100,00 %
- aktivnost A651012 Projekt CIP e-Comments; izvor 51; izvršenje 27,06 % (u skladu s uplatom za Projekt CIP e-Comments),
- donacija izvor 61 Administracija i upravljanje Hrvatskog zavoda za norme; izvršenje u neznatnom iznosu odnosno 13.566,91 kuna.

Na temelju obavljanja poslova redovite djelatnosti naplaćeno je 3.364.899,56 kuna što predstavlja 100 % naplaćenosti. Prihodi koje HZN ostvaruje prodajom norma, naplatom članarina i drugim aktivnostima uplaćuju se u Državnu riznicu pod šifrom 5681, vode se samo u evidencijama HZN-a i na stavci prihoda 65219 u sustavu Državne riznice.

7.2. Rashodi

Ukupno planirani rashodi poslovanja za 2017. godinu iznose 9.758.838,00 kuna. Od ukupno planiranih rashoda 97 % predstavlja izvor 11 – opći prihodi i primici dok 3 % odnosi se na izvor 12 + izvor 51 (Projekt CIP e-Comments), te prenesena donacija izvor 61 u iznosu od 13.567,00 kuna.

Zaključno s 31. prosinca 2017. godine ukupni rashodi knjiženi po knjiženim troškovima u 2017. godini odnosno prema podacima iz Obrazca PR-RAS Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima iznose 9.352.339,00 kuna (AOP 404). Prema Sustavu državne riznice ukupni rashodi iznose 9.348.578,00 kuna, razlika u iznosu od

3.761,00 kuna proizlazi jer državna riznica vrši plaćanja tijekom 2017. godine bez obzira na koje se razdoblje troškovi odnose.

Rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine sa izvora 11 – opći prihodi i primici izvršeni su prema državnoj riznici 97 % ukupno odobrenih sredstava.

Rashodi poslovanja koji čine rashode za zaposlene, materijalne i financijske rashode izvršeni su 97 % planiranih sredstava. Udio izvršenih rashoda poslovanja u ukupno izvršenom proračunu na izvoru opći prihodi i primici za 2017. godinu iznosi 94 %.

Rashodi za zaposlene izvršeni su 98 % planiranih sredstava prema Zakonu o plaćama u javnim službama i propisanoj proračunskoj osnovici i Temeljnomo kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama.

Materijalni rashodi izvršeni su 96 % planiranih sredstava za materijalne rashode. Udio izvršenih materijalnih rashoda u ukupno izvršenom proračunu na izvoru opći prihodi i primici za 2017. godinu iznosi 29 %.

Značajniji izvršeni materijalni rashodi odnose se na rashode za međunarodne članarine, naime međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama članarine se plaćaju iz Državnog proračuna Republike Hrvatske sukladno članku 15. Zakona o normizaciji, stavak 3. (Narodne novine 80/2013) te ovi rashodi čine oko 54 % ukupnih izvršenih materijalnih rashoda, a njihov udio u ukupno izvršenom proračunu općih prihoda i primitaka čini oko 17 % utrošenih sredstava. Osim plaćanja međunarodnih i europskih članarina, HZN ima obvezu podmirenja rashoda koji nastaju prilikom narudžba međunarodnih norma (ISO, IEC), njemačkih norma (DIN), britanskih norma (BS), granskih norma (ASTM), te norma drugih normiranih tijela koje HZN pribavlja radi daljnje prodaje korisnicima u Republici Hrvatskoj.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine realiziraju se u okviru A651002 Administracija i upravljanje Hrvatskog zavoda za norme i kapitalnog projekta kapitalnog projekta K651011 - Informatizacija zavoda i njihov udio u ukupno izvršenom proračunu čini oko 5 % utrošenih sredstava. Sredstva su utrošena za nabavu Licence Microsoft oko 62 % i ostatak od 38 % većim je dijelom utrošen za ulaganje u računalne programe.

Primjerena fizička infrastruktura, uključujući i funkcionalni informatički sustav u skladu sa zahtjevima CEN-a i CENELEC-a, ključan je element za primjereno ispunjavanje uvjeta članstva na europskoj i nacionalnoj razini. Nužno je da član u svakome trenutku ima primjerenu funkcionalnu telekomunikacijsku i informatičku infrastrukturu (uredi, osoblje, informatička sredstva itd.) koja mu omogućuje uspješno odgovaranje na veliku količinu podataka i razmjenu dokumenata unutar CEN-ovih i CENELEC-ovih sustava i sudjelovanje u povezanome procesu glasovanja (npr. elektroničko glasovanje).

Osim financijskih obveza, Hrvatski zavod za norme izvršava i obveze o izvještavanju povezanom s financijskim poslovanjem prema svim nadležnim institucijama: Ministarstvu gospodarstva, FINA-i i Državnom uredu za reviziju, te ih predaje u zakonskom roku.

Financijski izvještaji Hrvatskog zavoda za norme za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine sastavljeni su u skladu sa Zakonom o proračunu (Narodne novine broj 87/08, 136/12, 15/15), Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine broj 124/14), Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17), te sukladno Okružnici Ministarstva financija KLASA: 400-02/17-01/28, URBROJ: 513-05-03-18-5 od 10. siječnja 2018. godine.

Broj: HZN-10-17/2018-IBO-5
Zagreb, 18. lipnja 2018.

REPUBLIKA HRVATSKA
3
HRVATSKI ZAVOD ZA NORME
ZAGREB
RAVNATELJ
Igor Božičević